

Хабзэрэ **НЭМЫСТОЗ** зыхэлъ

2-нэ нап.



Журналистхэ ятъэпажэ

2-нэ нап.



Дуней нэхур вымымъатъч пшу1 сшашп

3-нэ нап.



«Улэжьэн хуейш ІэщІагьэм уи гур хуэкъабзэүж 4-нэ нап.





## Ди зыужьыныгъэм и лъабжьэр лъэпкъ проектхэрщ

Путин Владимир лэжьыгъэ Іуэхукіэ къыхуэзащ КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек

УФ-м и Президент Путин Владимир лэжьыгъэ ІуэхукІэ дыгъуасэ къыхуэзащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэташхьэ КІvэкіуэ Казбек. Зэіущіэм щытепсэлъыхьащ ди щіынаиджыпсту шыІэ шытыкіэм, ціыхухэр лэжьапіэкіэ къызэрызэрагъэпэщым, апхуэдэу промышленностым, мэкъумэш хозяйствэм, ухуэныгъэм, туризмэм я Іэнатіэхэм щызэфіагъэкі-

Путин В: Уи махуэ фІыуэ, Казбек Валерий и къуэ. Республикэм Іуэхухэр дауэ щеκίνοκΙρο?

Кіуэкіуэ К: Псори тэмэмщ, Владимир Владимир и къуэ ШытыкІэр зэпІэзэрытш.

Путин В: Зэрытлъагъумкіэ, ухуэныгъэм и ІэнатІэм лэжьы гъэхэм зыщевгъэубгъуащ.

Кіуэкіуэ К: Пэжщ, къыдохъуліэри - япэкіэ дыкіуатэ зэпытщ. Иужьрей илъэсищым псэупІэу метр зэбгъузэнатІэ мелуан 1,5-рэ хуэдиз хьэзыр тщІащ, 2030 гъэм нэсыху аргуэру метр зэбгъузэнатіэ мелуани 5,5-рэ тщіыну ди му-

Путин В: Илъэс кІуам къриубыдэу процент 18-м щІигъу къыхэвгъэхъуащ.

Кіуэкіуэ К: Пэжш. Путин В: Ар икъукІэ хъарзынэщ, апхуэдэ ехъулІэны- продуктыр сом мелард 205-рэ гъэмкІэ сынывохъуэхъу. Ин- хъуащ. Инвестицэхэр сом мевестицэхэм я лъэныкъуэкІи фи Іуэхур тэмэмщ.

Кіуэкіуэ К: Сом мелард 51,1-р нэгъабэ елъытауэ проценти 104-рэ мэхъу.

хъарзынэщ. Ауэ, дауи щытми, зынэщ: 2018 гъэм ебгъалэжьапІэхэмкІэ

гугъуехь пыухыкіахэр щыіэщ. рынокым гугъуехьхэр щыІэщ икІи ар иджыпсту дызыхэт гугъуехьхэм ящыщ зы Іыхьэщ. КъыкІэлъыкІуэ гугъуехьыр цыхухэм яхуэфащэ лэжьапщІэ иджыри зэредмытыфырщ. Абы и лъэныкъуэкІэ тіэкіу дыкъыкіэроху.

Дэ иджыпсту дызэлэжь Іуэхухэм ящыщщ бюджет Іэ- ящыщкъым - сом 31712-рэ натІэм пыщІахэм я улахуэм хэ- хъууэ аращ. Пэжщ, абыи прогъэхъуэныр. Шыщхьэуlум и центи 106-м нэсу хэхъуащ, ауэ 1-м щыщіэдзауэ абыхэм я ипэжыпіэкіэ къыщіэкіым телэжьапщіэр процентипщікіэ щіыхьауэ къапщтэмэ, зэкіэ дыдолажьэ. Иджыпсту тукъыдоІэт. Апхуэдэу ямытхауэ Іэнатіэ зэмыліэужьыгъуэхэм щылажьэхэр нэрылъагъу къэщІыным, абыхэм ипэжыпІэкІэ къалэжьыр зыхуэдизыр убзыхуным яужь дитщ.

Ауэ итІани дэ япэ идгъэщыпхъэ Іуэхур бюджет ІэнатІэрщ, абы щат лэжьапщІэр нэхъыбэ щІынырщ, а Іуэхум и лъэны-

конференц.



къуэкІэ, нэгъуэщІ мыхъуми, ди округым бжьыпэр щыубыдынырш

Путин В: Хъарзынэш. Адэкіэ зэрызэкіэлъыкіуэм хуэдэу дытегъэпсэлъыхьыт.

Кіуэкіуэ К: Владимир Вла-Іvэхүм кІэщіу щыгъуазэ усщІыну сыхуейт. Къалэн къыскъапштэмэ, валовэ шіыналъэ лард 51,1-рэ мэхъу. 2021 гъэм и бюджетыр къапштэмэ, ар сом мелард 52-щи, абы щыщу сом мелард 13,7-р дэ къэдлэжьыжа хэхъуэхэрш. Ипэжы-Путин В: Пэжщ, ар бжыгъэ піэкіэ, ар зыужьыныгъэ хъаррынокым пщэмэ, проценти 150-м ноблагъэ. Апхуэдэ щытыкІэр 2022 Кіуэкіуэ К: Лэжьапіэхэм я гъэми йокіуэкі. Мазихым кърикІуахэм уахэплъэмэ, дэ къэдлэжьыжа хэхъуэхэр проценти 115-кІэ нэхъыбэ хъуащ -

> сом меларди 3,7-рэ хуозэ. Зэрыжысіаши, лэжьапшіэр къапштэмэ, иджыпстукІэ ар апхуэдэу лъагэкъым, ди щІыналъэм щынэхъыбэхэм

дызыхущІэкъухэм

2021 гъэм тепшІыхьмэ, абы

хъуркъым. КъыдэхъулІа мурадхэм ящыщщ, Владимир Владимир гъэм нэсыху къагъэсэбэпыну и къуэ, цІыхухэм къаІэрыхьэ хэхъуэр нэхъыбэ зэрыхъуар проценти 9,3-кІэ хэхъуащ.

хуэдиз

Путин В: Абы щыгъуэми фи хэкіыпіэр машіэш.

исхэм я процент 24,2-р зыужьыныгъэр къызэзыгъэкъулейсызу щытамэ, иджы ар процент 18-м нэсу къедгъэхащи, Іуэху пыухыкіауэ къызо-

Ауэ, Владимир Владимир и къуэ, жысІэну сыхуейщ: унадимир и къуэ, финансхэм я гъуэхэм, псом хуэмыдэу сабий зиІэхэм, яхуэгъэзауэ Уэ къэпщтауэ щыта унафэ псори щыпщіа Іуэхухэм ящыщ зыуэ сэбэп хъуащ ціыхухэм, псом щытащ финансхэм я ІэнатІэр хуэмыдэу Кавказым щыІэ гъэтэмэмыныр. 2021 гъэр республикэхэм исхэм, я хэхъуэхэр къэ1этынымкіэ икіи ар Іуэхушхуэщ.

Мыдрейуэ, мэкъумэш хозяйствэм ехьэлауэ къапштэмэ, экономикэм зеужь.

Путин В: Фи деж къакіуэ туристхэм я бжыгъэм хэхъуэрэ? Кіуэкіуэ К: Хэхъуащ. Нэгъабэ лъандэрэ хуэдитікіэ нэхъыбэ хъуащ икІи иджы япэу шытыкІэм ноби фІы и лъэныкъуэкІэ зехъуэж: мазихым къриубыдэу ди деж туристу мин 550-рэ къэкіуащ икіи ар нэгъабэ и апхуэдэ зэманым елъытауэ процентих хуэдизкІэ нэхъыбэш.

Іуащхьэмахуэ лъапэ туризмэмкіэ и Іуэхур зыіутым и гугъу тщІымэ, инфрастуктурэм зегъэужьынымкІэ Экономикэ зыужьыныгъэмкіэ министерствэм дыпыщІащ, абы и «Кавказ.РФ» компанием ристхэм къышажыхь гъуэгухэр хаш, шыгухэм зэрыдэкіуей Іэмэпсымэхэр ягъэув. 2025

Путин В: Хъарзынэщ. Кіуэкіуэ К: Промышленностым и Іуэхури къыхэзгъэ-

14,5-рэ мэхъу

инвестицэхэр сом мелард

пэщынухэм ящыщщ промышленность псынщІэр, щэкІхэр зэІузышэ промышленностым. Иджыпсту ди деж предприятэ инитІ щолажьэ - ахэр «Воен-ТекстильПром», «БТК групп» ІуэхушІапІэхэрш. Абыхэм цІыху мин хуэдиз шолажьэ икІи ІэнатІэхэм псыншІэу заужь, къыщіагъэкі продукцэм хагъахъуэ.

хозяйствэм Мэкъумэш нэгъабэ и закъуэ валовэ про- проектхэм трагъэк уэдэнущ дукцэу сом мелард 68,8-рэ и сом мелард 12. уасэ къыщалэжьащ, нэгъуэщІу жыпІэмэ, гъэ къэс абы и зэфіэкіым процентипщі хуэдиз къыщІегъу. Къызэрыслъытэмкіэ, апхуэдэ ехъуліэныгъэхэр адэкіи диіэнущ, иджыпсту нэхъри нэхъыбэ туристхэм я бжыгъэр зы мел- дощ! жыг хадэхэм я!ыгъ щ!ы-уаным щ!игъуащ. Апхуэдэ хэр. Мэкъумэш хозяйствэм дощІ жыг хадэхэм яІыгъ шІыехьэлІа проектым къыхузэшІагъэуlya инвестицэхэр щхьэ зытелъ хьэсэхэм я закъуэ хуэзэу сом мелард 18 мэхъу, а лэжьыгъэхэр щадзауэ ягъэзащіэ икіи абыхэм Іуэху пыухык ахэр къарик Гуэнущ.

Промышленностым и лъэныкъуэкІэ къыхэзгъэщыну сыхуейт Къэбэрдей-Балъкъэрым и дежкІэ нэхъ мыхьэнэшхүэ зиІэ проектхэм ящыщ зыр - Тырныауз къыщІэхыпІэм вольфрам, молибден рудар къыщыщІэхыныр зэтегъэувэжыныр

Япэм. Владимир Владимир и къуэ, Уэ республикэм и уназакъытшІэбгъэфэшІхэм къуауэ щытащ, къалэн пыухыкІахэр зыхуэфащэхэм яхуэбгъэуваш икІи абы щыгъуэ зэраубзыхуам тету, лэжьыгъэхэр ирагъэжьауэ йокІуэкІ. Ди деж КІуэкІуэ К: Республикэм щыну сыхуейт. Нобэ абы и Новак Александр Валентин и

къуэр щыІащ, ухуэныгъэм кІуэри еплъащ, иджы ІуэхущІапІэм и инфраструктурэр зэтыдогъзувэ. Мы проектым трагъэкІуэдэн папщіэ псори зэхэту инвестицэу сом мелард 55-рэ къызэщІагъэуІуащи, абы щыщу сом мелард 46-р Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щагъэзэщІэн проектхэм халъхьэну инвестицэхэрщ.

къызэрыхэбгъэщащи псэупІэхэр ухуэным зыдогъэубгъу. А Іуэхум дэ хэхауэ дытезыгъэгушхуэр цІыхухэм я псэупІэхэр егъэфІэкІуэным хуэгъэзауэ Уэ къэпщтауэ щыта /нафэхэрщ. Абы пыщІа «СТИ-МУЛ» программэм Іэмалыщіэхэр къет псэупіэхэр ухуэным нэхъри зегъэубгъунымкІэ.

Гъуэгухэм я лъэныкъуэкІи ди Іуэхур хъарзынэщ: гъэ къэс километри 150 - 170-рэ хуэдиз зыдогъэпэщыж, щІэуэ доухуэ. Росавтодор ІуэхущІапІэри дэ-Іэпыкъуэгъу лъэщщ: 2022 2023 гъэхэм республикэм и щІыналъэм абы «Кавказ» гъуэгур нэхъ бгъуэ щищІынущ, лъэныкъуэ къэскІэ автомобилхэр сатыр тіурытіу щызекіуэн хуэдэу. Нэгъуэщіў жыпІэмэ, ари зыужьыныгъэ нэрылъагъущ.

Путин В: Лъэпкъ проектым дауэ фыхэт?

Кіуэкіуэ К: Лъэпкъ проектхэр къапщтэмэ, Владимир Владимир и къуэ, бжыгъэхэмкІэ къэзгъэлъэгъуэнщи, 2019 гъэм щегъэжьауэ 2021 гъэм нэсыху республикэм школхэр щыщіыным, зи школ кіуэгъуэ мыхъуахэм папщіэ ІуэхущіапІэхэм зегъэужьыным хуэдэ социальнэ проектхэм трагъэкІуэдэн папщІэ сом мелард 20 къыхуаутІыпщащ. Дэ зи школ кІуэгъуэ мыхъуахэм папщіэ Іуэхущіапіэу 50 къызэІутхащ, мы гъэм аргуэру апхуэдэу 3 хьэзыр ящіынущ. теухуауи мыр жысгэнут. Абы 2022 гъэм и закъуэ лъэпкъ

> Путин В: Зэрыщыту къэралыр къапштэмэ, илъэсит благъэм школ 900-м щІигъу щашІын хуейщ. Абы щыщу фэ дапшэ къыфлъысынур?

> Кіуэкіуэ К: Фіыщіэ псалъэхэр нывжесіэну сыхуейщ, Владимир Владимир и къуэ, нобэм ирихьэл эу школи 6 къызэІутхаш. 2022 гъэм ди деж школипщІ щаухуэ, 2023 гъэм аргуэру школи 8 къра-гъэжьэнущ. Аращи, псори зэхэту школыщ эу 24-рэ яухуэнущ, ар республикэм школу итым я процентипшІ мэхъу.

> Апхуэдэу дэ жыджэру дыхэуващ ІуэхущІапІэхэр капитальнэу зэгъэпэщыжынымкІэ программэм икІи абы ипкъ иткіэ лэжьыгъэхэр Іуэхущіапіэу 50-м щокіуэкі. Ди школакІуэхэм ящыщу мин 20-м щІигъур щеджэ унэхэр тэмэму Іуэхум хуэмыщіауэ щытти, мы лэжьыгъэм дэ хузэфІэкІкІэ зедгъэубгъуащ. Шэч къытесхьэркъым курыт еджапіэхэр я щытыкіэкіи я зэфІэкІкІи тэмэму зэтегъэувэнымкІэ къытпэщыт къалэнхэр 2024 гъэм фІэмыкІыу зэрыдгъэзэшІэнум.

Путин В: Хъарзынэщ.

#### Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыхь тхылъыр Вэрокъуэ З. В. етыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

Илъэс куэд лъандэрэ хьэлэлу зэрылажьэм папщІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыхь тхылъыр етын **Вэрокъуэ Заур Владимир и къуэм** – «Урысейм и пощт» акционер обществэм и федеральнэ пощт зэпыщ зэныг ээм и управлен эу Къэбэрдей - Балъкъэр Рес-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

КІУЭКІУЭ Казбек

Налшык къалэ 2022 гъэм бадзэүэгъүэм и 13-м

## Унагъца дахахар ягъэлъапіа

Ди къэралым иджыблагъэ щагъэлъэпіащ Унагъуэм, лъагъуныгъэм, зэхуэпэжыныгъэм я махуэр. Ар унафэ щхьэхуэкІэ игъэувауэ щытащ Урысей Федерацэм и Президент Путин Владимир Жылагъуэм мыхьэнэшхуэ щызиІэ а махуэшхуэм теухуа лэжьыгъэ щхьэпэхэр щекіуэкіащ ди республикэми. Абы ехьэлІа махуипщІ лэжьыгъэ къыщызэрагъэпэщащ зи къалэнхэр унагъуэм, бзылъхугъэм, сабийм епха къэрал.

жылагъуэ ІэнатІэхэм.

РЕСПУБЛИКЭМ и къалащхьэ Налшыки щекІуэкІащ унагъуэм и махуэшхуэр щагъэлъэпІа зэхуэсхэр. Къалэ администрацэм и унэм къышызэрагъэпэща гуфіэгъуэ пшыхыым ирагъэблэгъащ Унагъуэращ къэралым и насыпкІэ Тхьэр зыхуэупса, зэгурыІуэрэ зэдэІуэжрэ, хабзэрэ нэмысрэ щызекіуэ, зи дахэхэр щапхъэ яхуохъу зэщжьэгу пащхьэм хуабагъэ хьэгъусэ хъуагъащ охэм. Фи дэлъ унагъуэ дахэхэм я нэ- зэхуаку дэлъ гуапагъэм хэнэмысрэ яку илъу илъэс хъыщхьэ пэжыгъэмрэ цІы- ящыщ унагъуэхэм фэри, ди 25-рэ нэхърэ мынэхъ мащ э хугъэ лъагэмрэ вбгъэдэлъу, щыналъэм и адрей унагъуэ хъуауэ зэдэпсэу, быныфІхэри къызыщІэхъуа апхуэдэ зэщхьэгъусэхэр 20 хъурт. Абыхэм гуапэу зыхуагъэзащ сэу. щІыпІэ администрацэм и Іэтащхьэ Ахъуэхъу Таймураз.

- Ди къэралым гулъытэшхүэ шыхуашІ унагъуэхэм яІэпсэукІэрегъэфІэкІуэным. цэм и Іэтащхьэм и къуэдзэ Абы и щыхьэтщ бын зыпІ унагъуэхэм, сабийхэм зэрызыщІагъакъуэ Іэмал куэдыр, и унафэщІ Шэру Валентинэ,

- жиІащ Ахъуэхъум. - Нобэ ди гуапэу дынывохъуэхъу Уна- зэгухьэныгъэм» и пашэ гъуэм, лъагъуныгъэм, зэхуэпэжыныгъэм я махуэмкіэ. и бзылъхугъэхэм я зэгухьэтегъэщіапіэр, ар зэрызэхэт Лидэ сымэ. Іыхьэр. Фэ фхуэдэ унагъуэ хъыжьыфіхэр. Пщіэшхуэрэ мыщіу, гъащіэм щынэ- кіэ Тхьэшхуэр зыхуэупсахэм

> Къалэ унафэщІым и псалъэм пищэу, зэхуэсым кърагъэзащ щІыпІэ администа-Атмурзаевэ Земфирэ, администрацэм и ЗАГС къудамэм

ахэр зи гъуазэ щІэблэ къыф-

илъэс куэдкІэ фызэдигъэп-

«КъБР-м и бзылъхугъэхэм я Къаскъул Іэулият, «Налшык ныгъэм» и унафэш Дыджэш

- Насыпыр Іыхьэ куэд мэхъу, аршхьэкІэ и мыхьэнэкІэ псоми йолъэгэкІ унагъуэ насыпыр. Апхуэдэ фІыгъуэдахэхэми ди гуапэу дохъуэщІэхъуэу Тхьэм иджыри хъу махуэшхуэмкіэ, - къыхагъэщащ абыхэм я псалъэм. Фызинэхъыжь жьэгур уардэунэу, фи Іэнэгум берычэтыр шытепшэу, хьэшІэ гъэблэгъахэм гуапэу зыхуа- етІысэхыпІэрэ унапІэ махуэу, фызэкъуэту, гъащІэм гу щыфхуэрэ абы и ІэфІыгъэ псори зыхэфщІэу, фи быным, абыхэм къащІэхъуэ фи щІэблэм я насыпым, ехъу-

> Зэхуэсым кърагъэблэгъа зэщхьэгъусэхэм «Лъагъуныгъэмрэ зэхуэпэжыныгъэмрэ папщІэ» медалхэр, щіыхь, фіыщіэ тхылъхэр, удз гъэгъахэр. ЗэlущІэ гуапэм и кІэухыу фэеплъ сурэтхэр зытрагъэ-

лІэныгъэхэм фригушхуэу

куэдрэ Тхьэм фигъэпсэу!

Дахагъэмрэ гуапагъэмрэ зи Іэпэгъуу илъэс куэд лъандэрэ зэдэпсэу зэщхьэгъусэ псоми дэри дохъуэхъу фи цІыхугъэ инымрэ нэмыс лъагэмрэ къакІэрымыхуу гъащіэшхуэ къэвгъэщіэну. фи псэр зыщІэхъуэпс, насыпу къэфлъытэ псомкІи Тхьэр къыфхуэупсэну.

ЖЫЛАСЭ Маритэ.



## ДызэгурыІуэн, зытхъумэжын папщІэ

КЪБР-м и Муслъымэнхэм я дин къущ охэмрэ дин лэжьак уэхэмрэ гъэк уэдэжын уэхущ ар. Дызэк ъуэт- кафедрэм и доцент Давыдов Артём ІуэхущІапІэм къызэригъэпэща зэІущІэр даІыгъащ Абу Хьэнифэ и цІэр зезыхьэ Кавказ Ищхъэрэ Ислъам университетым, Щэнхабзэмкіэ, щіэны- къэплъытэмэ, Урысейм ис лъэпкъхэм гъэмрэ егъэджэныгъэмкіэ Ислъам я гупсысэ яІэжыным, илъэс куэдкіэ фондым. Іуэхум хэтащ щІыналъэхэм я зэтеува динхэр зэрахьэным теухуауэ Іимамхэр, Азие Курытыр, Кавказыр, Урал-Поволжьер зыдж центрым. Санкт-Петербург къэрал университетым я лэжьакіуэхэр, жылагъуэ зэгухьэныгъэхэм хэтхэр, Урысейм и щыпсэу лъэпкъхэм я динхэр, щэнхаб-ФСБ-м и къэрал гъунапкъэ ІуэхущІапІэм къулыкъу щызыщІэхэр.

Налшык щекіуэкіащ Урысейм ис

лъэпкъхэм я псэкупсэ, щэнхабзэ зэхэщІыкІым теухуа Іуэхугъуэхэр

къыщаюта къэралпсо щіэныгъэ

КъызэгъэпэщакІуэхэм къызэрыхагъэщащи, лъэпкъ куэду зэхэт, зи дин къэралхэм зы защіауэ Урысейм зэтемыхуэ цІыхухэр жылагъуэ зэ- къыпэщІэтщ. – жиІащ КъуэшырогурыІуэу зэкъуэбгъэувэныр мыхьэнэшхүэ зиІэ политикэ Іуэхүш.

Къэбэрдей-Балъкъэрым экстремизмэмрэ щіалэгъуалэ политикэмрэ гъэуlунымкlэ и министр Къуэшырогъэщащ дунейр гъэунэхуныгъэхэм щыхэт мы зэманым псом хуэмыдэу зэрысэбэпыр Іуэху къаІэтар.

Конференцым и къалэнщ къулы-

зэчэнджэщу, жылагъуэ зэкъуэт диІэным и хэкІыпІэр яубзыхуну. Иужьрей зэманым дызыlууэ лъэпощхьэпохэр шыІэ хэкІыпІэхэм ящыщщ Туэху зэІумыбзхэм зэгъусэу тепсэлъыхьыныр, хэкІыпІэ къыхуагъуэтыныр. Къапщтэмэ, Урысей Федерацэм зэхэр, хабзэхэр, унагъуэ лъапІэныгъэхэр хъумэныр къэралым япэ иригъэщ Іуэхухэм ящыщщ. КъухьэпІэ къуэм. - Урысей Федерацэм и лъэпкъхэрщ ціыхуціэ зиіэм къыдекіуэкі лъапІэныгъэхэр зыхъумэр. Къэралым и бийхэр яужь итщ хъыбарыпцІхэмкІэ пыщіа лэжьыгъэхэр щіыпіэхэм щызэ- ди щіалэгъуалэр зэіагъэхьэну. Ди тхыдэр, пашэу диlахэр, Урысей Федекъуэ Залым къыщыпсалъэм къыхи- рацэр зы къэрал лъэщу къызэтенэным телажьэ ди цІыху пажэхэм я ціэр ягъэулъиину хущіокъу. Икіи жэ-

уап едмыту къэдгъанэмэ, абыхэм я

дащыпэлъэщынур, ди щызэдгъэхъулІэфынур.

Налшык къалэ округым и благочинзи хабзэхэр зэтемыхуэ лъэпкъыу къэралым щыпсэухэм зэхудэчыхрэ зэхуэгъэкІуатэрэ яку зэрыдэлъыпхъэм.

КъБР-м и муслъымэнхэм я дин Іуэхущіапіэм и унафэщі Дзэсэжь Хьэзрэталий и псалъэм къыхигъэщащ къэралым и цІыхухэр зэкъуэтын папщІэ, абы щыпсэу лъэпкъхэр зэрызэмыщхьыр, дэтхэнэми езым и фІыгъуэ зэриІэжыр къэлъытэн зэрыхуейр.

Къэралым и хэкупсэхэм яхузэфІэкІынущ зыщыщ лъэпкъымрэ зэрахьэ динымрэ емылъытауэ, псори шызэхуэдэ жылагъуэ гъащІэ яухуэну. Ауэ абы щыгъуэми Іэмал имыІэу къэлъытэн хуейщ щхьэж и хабзэ-бзыпхъэ, и дин зэриІэжыр. Абы щыгъуэщ Урысейм и цІыхухэр зэкъуэзыгъэувэну гупсысэхэм гъуэгу щагъуэтынур, жиІащ Дзасэжьым.

Санкт-Петербург къэрал универсиlейм нэхъри зиубгъунущ. Дыхэзы- тетым филологие щlэныгъэхэмкlэ и

мэщ, зэманым къигъэува гугъуехьхэм жиlащ я университетым «Ислъам мурадхэр динымрэ ціыху зэхэщіыкіымрэ» проектым зэрыщелэжьыр.

- Урысей къэралыр и муслъымэнхэм нэ Бобылёв Валентин тепсэлъыхьащ зэрахущытыр зыкъомкіэ гугъущ. Щызэгурымы уаи лъэпошхьэпохэм зэгъусэу шыпэшІэтаи къэхъуаш. Дызэлэжь проектымкІэ ди мурадш жылагъуэр зэпымычу зэпсэлъэнымкІэ, зэчэнджэщынымкіэ щыіэ іэмалхэр пхыдгъэкІыну, - жиІащ абы.

Болгар ислъам академием и ректорым и къалэнхэр зыгъэзащ э Тимерханов Айнур жиlащ къэрал унафэщіхэм къазэрыгурыІуэр Урысейм ис лъэпкъхэм ліэщіыгъуэкіэрэ къадэгъуэгурыкІуа хабзэмрэ щэнхабзэмрэ дин щІэныгъэм тегъэшІапІэу иІэн зэрыхуейр.

· Абы щыгъуэщ зэманым къигъэув лъэпощхьэпохэм, щІэпхъаджагъэхэм, езы муслъымэнхэри гугъу езыгъэхь экстремизмэмрэ цІыхухэри щыхъума щыхъунур, къэралми и шынагъуэншагъэр къыщыпхузэгъэпэщынур, - къыхигъэщащ Тимерхановым.

> ГЪУЭТ Синэ. smikbr.ru

adyghe@mail.ru adyghepsale.ru apkbr.ru 🗷 Адыгэ Псалъэ

🖸 Адыгэ Псалъэ

Юбилей

2022 гъэм и япэ кварталым Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и республикэ бюджетыр гъэзэщ а зэрыхъуам теухуауэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республиком и Правительством ищ а отчетым и

#### lyэхукlэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

2022 гъэм и япэ кварталым Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и республикэ бюджетыр (адэкіэ - республикэ бюджетщ) гъэзэщ а зэрыхъуам теухуауэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм ища отчётым хэплъауэ, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым къегъэлъагъуэ, федеральнэ бюджетым къыхэкІ финанс дэІэпыкъуныгъэр хэмыту, республикэ бюджетым езым къызэригъэпэщыж хэхъуэхэмкІэ планыр сом мелуан 3167, 6-рэ е илъэсым тещ ыхьауэ процент 23,5-рэ хъууэ, псори зэхэту хэхъуэхэр сом мелуан 11448,2-рэ е илъэсым тещІыхьауэ процент 21,8-рэ хъууэ зэрагъэзэщІар. Республикэ бюджетым и хэщІхэр сом мелуан 10664.8-рэ е планкіэ илъэсым къапэщытам и процент 18,9-рэ мэхъу. Абы ипкъ иткІэ отчёт лъэхъэнэм республикэ бюджетым къыдигъэхуащ (профицитыр) сом мелуан 783,5-рэ.

Абыхэм япкъ итк Экъэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещі:

2022 гъэм и япэ кварталым республикэ бюджетыр гъэзэщ а зэрыхъуам теухуауэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм ищ а отчётыр къэлъытэн.

#### Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэщ ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ

2022 гъэм мэкъуауэгъуэм и 30-м *№538-П-П* 

Санкт-Петербург Законхэр къэзыщтэ и Зэхуэсымрэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентымрэ я парламент зэхуаку зэдэлэжьэныгъэм теухуа зэгуры уэныгъэ зэры зэращ ыл эм и Туэхук э Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещІ:

Санкт-Петербург Законхэр къэзыщтэ и Зэхуэсымрэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентымрэ яку дэлъ парламент зэхуаку зэдэлэжьэныгъэм теухуа зэгурыІуэныгъэ зэрызэращІылІэр ядэІыгъын.

2. Мы Унафэм щыгъуазэ зыщащІын папщІэ яхуегъэхьын Санкт-Петербург Законхэр къэзыщтэ и Зэхуэсым, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Правительствэм.

#### Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэщ І ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ 2022 гъэм мкъуауэгъуэм и 30-м

№542-П-П

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и гъатхэ-сессиер щиух икІи бжьыхьэ сессием щыщіидзэж махуэхэм я іуэхукіэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

#### и Парламентым и Унафэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и

Регламентым и 41-нэ статьям и Іыхьэ 1-м ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещІ:

1. 2022 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и гъатхэ сессиер бадзэуэгъуэм и 1-м иухыу, бжьыхьэ сессием шыщхьэуlум и 29-м щ идзэжу

2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъэжьауэ.

#### Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и УнафэщІ ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ

2022 гъэм мэкъуауэгъуэм и 30-м №544-П-П

Динейм

щыхъыбархэр

Тэтэрстанми

президент

иІэнукъым

Минниханов Рустам и къу-

лыкъум зэреджэ «прези-

## Дызэрыгушхуэ, дызэрыпагэ

Хэкур зэрыгушхуэ, зэрыпагэ, щытхъу ин зыхуэфащэ цыху куэд диіэщ адыгэ лъэпкъым. Абыхэм ди щІыналъэм и ціэр фіыкіэ щагъэІуащ щІэныгъэм е щэнхабзэм, политикэм е экономикэм, гуащіэдэкі лэжьыгъэм е псэуныгъэм и нэгъуэщі Іэнатіэхэм. Апхуэдэ ціыху щэджащэхэм ящыщщ нобэ дигу къэдгъэкіыж, тхыдэ щіэныгъэхэмкіэ доктор, профессор, УФ-м, КъБР-м щіэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ я лэжьакіуэ, РАЕН-м, ЩіэныгъэхэмкІэ Дунейпсо Адыгэ Академием я академик Гугу Рашад Хъусен и къуэр.

ЛІЭЩІЫГЪУЭ блэкІам и 50 гъэхэм Гугум щригъэджащ КъБКъУ-м (абы щыгъуэ ар иджыри пединститутт) тхыдэмкІэ и факультетым. А илъэсхэм къыщегъэжьауэ Іэнатіэ, къулыкъу зыбжанэ пщіэрэ щІыхьрэ пылъу абы ирихьэкlащ, къызэрыгуэкl егъэджакІуэм къыщригъажьэри, республикэм и къэхутакІуэ институт цІэрыІуэм и унафэщі хъуащ, мызэ-мытізу депутатуи хахащ, щІэныгъэм и нэхъ цІэ лъапІэхэр зыІэригъэхьащ, ауэ абы и щытыкІэм, и псэукІэм, и хьэл-щэнхэм зэхъуэкІыныгьэ ягъуэтакъым, языныкъуэхэм хуэдэу, къулыкъу лъагэхэм абы и щхьэр ягъэўнэзакъым.

Адыгэ тхыдэм куууэ елэжынфын щІэныгъэлі нэс Хэку зауэшхуэм иужь лъэхъэнэхэрщ адыгэхэм къыщытхэкіар. Ахэращ лъэпкъым къикІуа гъуэгуанэ хьэлъэр пэжу, нэсу япэ зыубзыхуахэр, зэфІэзыгъэувэжахэр. А къалэн хьэлъэр зи пщэ къыдэхуахэм икІи ехъуліэныгъэ хэлъу ар зылэжьахэм ящыщащ Гугу Рашад. Ар щылэжьа илъэсхэм ди республикэм адыгэ тхыдэм теухуауэ Іуэху къыщрахьэжьауэ, зэlущІэ щекІуэкІауэ къыщІэкІынкъым, а щІэныгъэлІ гъуэзэджэм и жэрдэм хэмылъу, ар къыщымыпсэлъауэ. Абы и Іэдакъэ къыщіэкіа лэжьыгъэ купщіафІэхэрщ лъэпкъ тхыдэм и лъэхъэнэ зэlумыбз зыбжанэ иджырей шІэныгъэм и хабзэм тету зэфІэзыгъэувэжар, къэзылъхуахэм я гъащІэм и къекІуэкІыкІар лъэпкъым и нооэреи щіэолэм пэжу къахуэзыІуатэр.

Ди лъэпкъым и гъащІэ блэкІар абы нэгъэсауэ куууэ хьэкІащ. А лъэхъэнэм къри- ящІыр. зэрищІэр, ар къекІуу, пэжу къызэриІуэтэн, зэрызэфІи-



гъэувэжын зэфІэкІ зэрыбгъэдэлъыр, зытетхыхьхэм я псэм и хуабагъ зэрыхэплъагъуэр щІэныгъэлІ щэджащэм нэхъ щызу, куууэ къыщигъэлъэгъуащ и иужьрей тхылъым, «Къэбэрдеймрэ Балъкъэрымрэ 18-нэ ліэщіыгъуэм зэрыта щытыкІэмрэ абыхэмрэ Урысеймрэ яку дэлъа зэпыщІэныгъэхэмрэ» фІэщыгъэр зиІэм. Ар 1999 гъэм дунейм къытехьаш.

Адыгэ тхыдэм теухуауэ а щіэныгъэлі ціэрыіуэм и Іэдакъэ къыщІэкІащ лэжьыгъэфІ куэд. «Гугу Рашад лъэпкъ тхыдэтххэм я нэхъыфІ дыдэхэм ящыщщ, абы и ціэ лъапіэр адыгэ лъэпкъым, ди университетым, институтым я тхыдэм къызэрыхэнэнум шэч хэлъкъым, - жиlэрт щlэныгъэлl щыпкъэм папщІэ еджагъэшхуэ ХьэкІуащэ Андрей. -Мылъку уијэрэ псапэ умыщІэфмэ, щІэныгъэ убгъэдэлърэ нэгъуэщІхэм ар иумытыфмэ, абы мыхьэнэ иІэкъым, къикІи щыІэкъым. Рашад емышу ищІэ псомкіи ціыхухэм ядэгуашэрт. Аращ иригъэджахэм зыхалъхьэ щымыІэу ар фІыуэ щІалъэгъуар, абыхэм ящыщ куэдыр и лъагъуэм щІрикІуар».

Гугур илъэс 50-м нэскІэ щылэжьащ Къэбэрдей-Балъкъэрым Гуманитар къэхутэныгъэхэмкІэ и щІэныгъэ институтым. ЩІэныгъэ лэжьакіуэу къыщіидзэри, ар хъуащ тхыдэ къудамэм и щІэныгъэлІ нэхъыжь, и унафэщІ. 1988 нэскіэ щіэныгъэ-къэху къалэныр дагъуэншэу ири- лъагъур, убыдэу а ІуэхущІапІэм и щІэныгъэлІхэм къэралпсо мы-

Урысейм и политолог

ныбжьыщІэхэм я «Диго-

рия» етІуанэ лъэпкъ сау-

гъэтыр къэхьынымкіэ зэ-

хьэзэхуэнухэр ятхын щіа-

ЗЭПЕУЭМ зэхуешэс жы-

лагъуэ, политикэ щІэны-

ныбжьыщІэхэр. Абы щыте-

кІуэхэмрэ къыщыхэжаныкІ-

хэмрэ я зэхыхьэр шыщхьэу-

Іум и 9-м къыщыщІэдзауэ 14

Зэхьэзэхуэм хэтыну хуей-

зэрекіуэкіынумрэ

хэм зрагъэтх хъунущ ба-

дзэуэгъуэм и 18 пщІондэ.

къызэгъэпэщакІуэхэм зэры-

къэхутэныгъэхэр», «полити-

digoriya.ru/award/

кіуэціым.

пщІондэ ирагъэкіуэкіынущ.

дзащ.

Зэпеуэхэр

хьэнэ зиІэ къэхутэныгъэ хьэлэмэтхэр зэф ахащ. Рашад къызэригъэпэщауэ щытащ хамэ къэрал щыпсэу ди лъэпкъэгъухэм яхуэгъэза лэжьыгъэшхуэ куэд. Абыхэм ящыщт щІэныгъэ экспедицэ щхьэхуэ Сирием, Тыркум, Иорданием ягъэкІуауэ зэрыщытар. Институтым и лэжьакІуэхэм

сыт и лъэныкъуэкІи я щапхъэт щІэныгъэ куу зыбгъэдэлъ, къызэгъэпэщакІуэ хьэлэмэт, унафэщІ щыпкъэ, хэкупсэ икІи цІыху пэж Гугу Рашад. Абы теухуауэ тхыдэдж, щІэныгъэлІ цІэрыІуэ Крикунов Владимир мыпхуэдэу итхыжауэ щытащ: «Къэбэрдейр Урысей къэралыгъуэм щыхыхьа илъэсыр тэмэму зыубзыхуауэ щытар щІэныгъэлі Гугу Рашадш. КъэхутакІуэ цІэрыІуэ куэдым а Іуэхугъуэр 1755 гъэм къэхъуауэ къалъытэми, щІэныгъэлі щіалэм хузэфіэкіащ абы тращІыхьа конференцышхуэм и утыкум езым и Іуэху еплъыкІэр щыпхигъэкіын. Гугум иригъэкіуэкіа къэхутэныгъэхэм лъабжьэ быдэ яІэти, аращ пэжыр щІытекІуар, ауэ, итІани, абы ищІар ліыгъэшхуэт, хахуагъэт, захуагъэт».

Ди республикэм къикІуа гъуэгуанэ кlыхьым щыщу зы Іуэхугъуэ закъуи бгъуэтынтэкъым а щіэныгъэлі іэкіуэлъакІуэр зыщымыгъуазэ. Абы бгъэдэлъа щІэныгъэм куэд къызэщІиубыдэрт.

ШІэныгъэлі пажэм езыми и къалэмыпэм къыпыкlащ къэхутэныгъэ тхыгъэ куэд. Апхуэдэхэщ абы и лэжьыгъэхэу «Къэбэрдей-Балъкъэрым революцэ зэщІэхъееныгъэр зэрыщекІуэкІар», «Тэрч щІыналъэм Советхэр зэрыщытекlyap», «Къэбэрдеймрэ Балъкъэрымрэ 18-нэ ліэщіыгъуэм зэрыта щытыкІэмрэ абыхэмрэ Урысеймрэ яку дэлъа зэпыщІэныгъэхэмрэ», нэгъуэщІхэри. Ныкъуэтхыу къэнауэ щытащ «Къалмыкъ Бетlал» щlэныгъэ-къэхутэныгъэ тхылъыр.

Лъытэныгъэ ин игъуэтащ Гугум и гуащІэдэкІым. Абы къыфаща щізныгъз ціз лъагэхэм нэмыщі, къыхуагъэфэщащ къэрал дамыгъэ лъапіэ зыбжанэ, щІыхь, щытхъу тхылъхэр.

Гугу Рашад хуэдэ цІыху псэемыблэжхэрщ къызыхэкІа гъэм къыщыщіэдзауэ илъэси лъэпкъым и щіыхьыр къэзыІэтыр, абы зэригъэпэща и такіуэ институтым и тхьэмадэ хьэл-щэн нэхъыфіхэр зыщащІэблэм щапхъэ

ТАМБИЙ Линэ.

## Щалэгъуалэм

Зэпеуэм хэтыну хуитыныгъэхэм елэжь къэхутакіуэ гъэ яіэщ политикэ іэщіагъэхэмкіэ шіэныгъэ зиіэхэм. аспирантхэм. социальногуманитар щІэныгъэхэмкІэ Іэщіагъэліхэмрэ къэхутакІуэхэмрэ. Къыхэгъэщыпхъэш: абыхэм я ныбжьыр илъэс 35-м фІэмыкІауэ щытын хуейщ.

Егъэджэнымрэ КъБР-м щіэныгъэмкіэ и министерствэм и ІэщІагъэлІ-эксперт Лий Лянэ зэрыжиІэмкІэ, мыпхуэдэ Іуэхухэр щіалэгъуалэм яхуощхьэпэ я зэфІэкІ еплъыжынымрэ заужьынымкІэ

КЪАНЩАУЭ Мэлычыпхъу.

## Хабзэрэ нэмысрэ зыхэлъ

Къэрал кіуэці іуэхухэмкіэ министру КъБР-м щыіэ, полицэм и генерал-лейтенант Павлов Василий республикэ МВД-м къулыкъущапіэм и тхылъхэр зэкіэлъыгъэкІуэнымрэ мардэм тетынымкІэ и къудамэм япэ категорие зиІэ и дэфтэрзехьэ Тэрчокъуэ Светланэ и юбилеймкІэ ехъуэхъуащ, узыншагъэ быдэ иІэу, насыпыфізу, зэіузэпэщу псэуну, и лэжьыгъэм адэкіи ехъуліэныгъэ щиіэну зэригуапэр жри ащ.

- ФІЫЩІЭ пхузощі куэд щІауэ хьэлэлу узэрылажьэм, къыхэпха ІэщІагъэм илъэс 30 хъуауэ узэрыхуэпэжым папщІэ, къыхигъэщащ Павлов Василий.

Хъуэхъу псалъэ гуапэхэм къыпищащ министрым и хэлъ цІыху щыпкъэу зэрыкъуэдзэ, полицэм и полков- щытыр. ник Мамхэгъ Назир. Абыи Тэрчокъуэ Светланэ иритащ ар къыкъыхигъэщащ



Светланэ егугъуу зэрыла-

Павлов Василий Тэрчокъуэ

щалъхуа махуэм ирихьэлІэу жьэр, хабзэрэ нэмысрэ зы- ягъэхьэзыра сурэт альбомыр, удз гъэгъарэ фэеплъ

КЪАН Мырзэ.



## Журналистхэр ягъэпажэ

Налшык администрацэм къалэм зегъзужьынымкіэ и «Платформа» институтым къигъэщІэрэщІэжа, бэрдей уэрамым и «Периметр» арт-Іуэхущіапіэм щагъэлъэпІащ «Советская молодежь» газетым къыдэкІын щыщІидза махуэр.

КъБР-м ЩэнхабзэмкІэ и министерствэм хъыбарегъанија Јузхунија SASIV GUS лэжьэнымкІэ и къудамэм и ІэщІагъэлІ-къэпщытакІуэ нэхъыщхьэ Мэремыкъуэ Элеонорэ министрым къыбгъэдэкІыу «Советская молодежь» газетым и лэжьакlуэхэм ехъуэхъуащ абы теухуауэ.

- «Советская молодежь» газетым къикІуа тхыдэ гъуэгуанэ дахэм къриубыдэу зыІэригъэхьаш газетеджэхэм я лъагъчныгъэмрэ дзыхьымрэ. Абы и напэкіуэціхэр сыт щыгъуи гъэнщащ мыхьэнэ зиіэ Іуэхухэм, щіа- газетым и редактор нэлэгъуалэм я ехъулІэныгъэхэм, ди республикэм и зыужыныгъэм хэлъхьэныгъэфІ хуэзыщі ціыхухэм я зэфіэкіым теухуа тхыгъэхэмкіэ, жиІащ Элеонорэ. - Республикэм и хъыбарегъащІэ Іэ- хэм яфІэгъэщІэгъуэнт ЗанатІэхэм я деж нобэ увыпіэфі шиіыгъш мы газетым. Редакцэм и лэжьакІуэхэм къыдэкІыгъуэхэм Интернеузыншагъэ, насып ехъулІэныгъэхэр фијэну, газетеджэхэм ягу фыдыхьэну сынывохъуэхъу.

«КъБР-Медиа» къэрал кІэзонэ ІуэхущІапІэм и унафэщІым и къуэдзэ Холаев Темырлан «Советская молодёжь» газетым щылажьэ щіамэ, зэрыримылэжьэфыгупым ехъуэхъуащ хъыбар нур.



гуапэ куэд цІыхубэм я деж нахьэсыну, ехъулІэныгъэ яІэну. Абы щІигъужащ къэралым, республикэм щекІуэкІ Іуэхугъуэхэр газетым гъуджэм хуэдэу къызэрыщагъэлъагъуэр «Советская молодежь»

хъыщхьэ Суановэ Залинэ упщІэхэмкІэ зыхуагъэзащ «Шэху уэздыгъэ» литературэ студием и гъэсэнхэу журналист ІэщІагъэм зыхэзыгъэгъуазэхэм. НыбжьыщІэлинэ и ІэщІагъэр къыхиха зэрыхъуар, газет, журнал тыр зэран къазэрыхуэхъум узэрыпэщІэтыну Іэмалхэр, нэгъуэщІхэри. Редактор нэхъыщхьэм журналист хъуну зи мурад щІалэгъуалэм яжријащ я јэщјагъэр езырезыру гурэ-псэкІэ къыха мыхмэ, абы къыхуимыгъэ-

КъБР-м ЩэнхабзэмкІэ и министерствэм и щыхь тхылъхэр зыхуагъэфэща журналист пашэхэм зэlу щІэм щаритыжащ Мэремыкъуэ Элеонорэ. «Урысей пощт» ІуэхущІапІэм и лэжьакІуэхэм зэхуэсахэр къыхураджащ республикэм и газетхэмрэ журналхэмрэ я зи чэзу Іэ тедзэгъуэр бламыгъэкІыну. Зэхыхьэм къекІуэлІа ныбжьыщІэхэр газетым и тхыдэм теухуа викторинэ ягъэджэгуащ. Зэхыхьэ гvапэр ягъэдэхащ икІи къызэхуэсахэм я нэгу зрагъэужьащ «Оникс», «Иоканта» къэфакіуэ, уэрэджыіакіуэ гупхэм, «Шэху уэздыгъэ» литературэ студием я гъэсэнхэм, «Птица счастья» зэгухьэныгъэм хэт ныбжьы-

ТЕКІУЖЬ Заретэ.

Сурэтхэр КЪАРЕЙ Элинэ

#### дызэрыщыгъуазэщи, 2010 гъэм и дыгъэгъазэм Урысейм къыщыдэкІа законым ипкъ иткІэ къэралым хыхьэ республикэ псоми я унафэщІ- хэм зэреджэу щыта хуимыгъэтІасэ хьэгъэщагъэ «президент» псалъэр «Іэтащхьэ» жиlэу зэрахъуэкlауэ щытащ. Тэтэрстаным и закъуэт абыкІэ мыарэзыуэ къэу-

гъуэм и 12-м.

вар икІи иджыри къыздэсым президент зиІар. Къэрал за- хэм зэран яхуэхъун щІыконым тету, 2022 гъэм мэкъуауэгъуэм и 1-м къыщыщІэдзауэ Урысейм и субъектхэм я унафэщІхэм зэреджэн хуейр «Іэтащхьэ» е «губернатор» псалъэхэмкІэщ икІи абы ипкъ иткіэ зэрахъуэкіащ Миннихановым и къулыкъум и

Указым къызэрыщыгъэлъэгъуамкіэ, яхъуэжащ щіыналъэ унафэщІхэу Липецк областым - Артамонов Игорь, Краснодар крайм - Кондратьев Вениамин, Хакасием -Коновалов Валентин. Алтайм - Хорохордин Олег сымэ я къулыкъухэм зэреджэхэри.

#### Аргуэру къеныкъуэкъун щІадзэ

ЦІыху куэд игъэпіейтеящ Дунейпсо олимп комитетым хэт Риди Крейг бадзэуэгъуэм и 11-м жиlам - 2024 гъэм Париж щекіуэкіыну Олимпиадэм урысей спортсменхэр ирагъэблэгъэным щымыгугъми къелъытэ абы.

Ди къэралым щыщхэр, лъакъуэрыгъажэ, теннис спорт лІэужьыгъуэхэм хэтхэм къищынэмыщІа, квалификацэхэм пхыкІыну хунэмысыжыну аращ абы МОК-м и чэнджэщкіэ, мазаем къыщыщІэдзауэ дунейпсо зэпеуэхэм урысей

дент» псалъэр «Тэтэрстан къэрал кулыкъущІэхэр я Іэ зэтедзауэ апхуэдэ щытыкІэм Республикэм и Іэтащхьэ» еплъу зэрыщымысынум шэч жиlэу зэрихъуэкlащ УФ-м и хэлъкъым. Апхуэдэу щытми, Къэрал Советым. Абы теуфІым ущигъэгугъыркъым апхуа указым Путин Владихуэдэ хъыбархэм. Къапщмир Іэ тридзащ бадзэуэтэмэ, Риди жиlам, ди спортсменхэр аргэру дакъузэну мурад зэращІам къигъэгубжьащ Къэрал Думэм и депутат, Олимп джэгухэм тІэунейрэ я чемпион Фетисов Вячеслав. «Щхьэм къыпзэрахьэну яужь ихьаш аргуэру. Лозаннэ икіэшіыпіэкіэ кІуауэ Іуэхум и пэжыпІэр зэгъэкІын хуейщ. Сыт политикэ зэныкъуэкъухэр спортсменхуейр?» - жиlащ абы.

> **♦1945 гъэм** Париж къалэм ТекІуэныгъэм и парад щекІуэкІащ. Япэ иту уэрамым ирикlуащ Франджым и лІыхъужь адыгэ бзылъхугъэ Хьэгъундокъуэ Елмэсхъан.

> **♦1957 гъэм** Налшык щекІуэкІащ СССР-м ис лъэпкъ псоми я тхакіуэхэм я ліыкіуэхэр зыхэта пшыхь гъэщІэгъуэн. ♦ 1965 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэрым уэрэдымрэ къафэмкІэ и «Кабардинка» къэрал ансамблыр къафэмкІэ «Ка-

> хъуэкІащ. ♦1904 гъэм къалъхуащ адыгей тхакіуэ Щоджэн ізюб. ♦1936 гъэм къалъхуащ къэрал лэжьакіуэ ціэрыіуэу щыта, КъБАССР-м и Министрхэм я Советым и унафэщІу 1988 -

> Щхьэусыгъуэр, спортсменхэр зэрыхамыгъэтырщ. Спортыр зи нэІэ щІэт ди

#### Бадзэуэгъуэм и 14

бардинка» ансамблу зэра-

1991 гъэхэм лэжьа Мамхэгъ дзюдо, Михаил. Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкІэ, Налшык пшэр техьэ-текІыу щыщытынущ. Хуабэр махуэм градус 21 - 23-рэ, жэшым градус 19 - 20 шыхъунущ.

#### Бадзэуэгъуэм и 15,

**♦ЩІалэгъуалэр** ІэпщІэлъапщІагъэм хуэгъэсэным и дунейпсо махуэщ

**♦1939 гъэм** Бахъсэн, Аруан, Іуащхьэмахуэ щІыналъэхэм район газетхэр къыщыдэкІыу хуежьащ.

♦ 1924 гъэм къалъхуащ къэрал лэжьакіуэ, Урысей Федерацэм щІыхь зиІэ и юрист Шакъ Беслъэн.

**♦1925 гъэм** къалъхуащ Іуэлитературэдж, рыІуатэдж, критик, филологие щІэныгъэхэмкІэ кандидат, профессор Пщыбий Инал.

♦1928 гъэм къалъхуащ тхакіуэ, іуэрыіуатэдж, литературэдж. Къэбэрдей-Балъкъэрым и цІыхубэ тхакІуэ, КъБР-м щІэныгъэхэмкІэ щІыхь зиІэ и лэжьакІуэ, Абхъаз Республикэм щэнхабзэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ Нало Заур.

**♦ 1939 гъэм** къалъхуащ мэкъумэш щіэныгъэхэмкіэ доктор, КъБКъМУ-м и профессор, КъБР-м щІэныгъэмкІэ щІыхь зиІэ и лэжьакІуэ Ашэбокъуэ Леонид.

**♦ 1948 гъэм** къалъхуащ алыгэ усакІуэ **Балъкъыз Батий**. ♦1959 гъэм къалъхуащ къэрал лэжьакіуэ, КъБР-м щіыхь зиІэ и юрист Башорэ Хьэ-

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкІэ, Налшык пшэр техьэ-текІыу щыщытынущ. Хуабэр махуэм градус 24 - 25-рэ, жэщым градус 18 - 19 щыхъу-

Зыгъэхьэзырар ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

#### Хабзэм къемызэгъыр и бийщ.

#### зыпащІэнумрэ итщ https:// напэ-Саугъэтыр Іыхьищу гуэшауэ ятынущ: «политикэ

кэ технологиехэр», «политикэ коммуникацэхэр». Уасэмрэ цІыхухэм я зэфІэкІымрэ

Иджыблагъэ щ акхъуэгъажьэхэм я зэгухьэныгъэм Урысейм и Къэрал Думэм зыхуигъэзащ, къэралым къахуиутІыпща субсидиехэм яхухимыгъахъуэмэ, щакхъуэхэкіхэм я уасэм иджыри хагъэхъуэн хуей зэрыхъунум теухуауэ.

АПХУЭДЭ гугъэ зыщ ахэм яхуэгъэзауэ иджыблагъэ къэпсэлъащ Волгоград щ ыналъэм и фермер нэхъыфІхэм ящыщ, публицист Прошаков Андрей.

- Щакхъуэ уасэм адэкіи хэзыгъэхъуэну илъэдэкъэщыкІхэр Іуэхум зэрегупсысыр нэгум къыщІэгъэхьэгъуейщ, мы гъэм, къэмыхъуауэ, ди къэралыр гъавэ бэвкіэ зэрыгугъэр къэплъытэмэ. Сэ езым си нэкіэ солъагъу щіакхъуэгъэжьапіэ

зиІэ унагъуэхэм я деж хуэм-хуэмурэ уасэр зэрыщехыжыр. Ахэр йоплъ я щэхуакІуэхэм я жыпым илъыр зыхуэдизым. Ди жагъуэ зэрыхъунщи, ар яхужыпіэфынукъым щіакъуэгъажьэ заводхэмрэ комбинатхэмрэ. Гъавэм и уасэр йох. Мы зэманым гуэдз 1 тонныр

зекІуа уасэм нэхърэ мини 5-м нэскІэ нэхъ мащІэщ. Гъавэ Іухыжыгъуэм нэблэгъэху абы иджыри кІэрыхун хуейуэ игъащІэми хабзэщ. А псор зэпэплъытмэ, зы щакхъуэм сом 20-м нэхъыбэ щІыхуэзэн щхьэусыгъуэ диіэкъым. Щакхъуэ уасэр зэрыдамыгъэкІуеиным хэтыр,

сом мин 11-м щІигъукІэ бгъуэтынущ, ар нэгъабэ

зэрыжытащи, уней ІуэхущІапІэхэрщ, мыдрейхэм загъэхъеину пащахэркъым. Ахэр кыхьу пэплъэфынущ пщэдей къэхъункІэ хъунум. СыткІи пэ-



мыплъэнрэ, Урысейм и Правительствэм и унафэкІэ сом мелард 355,5-рэ гъэм и пэщІэдзэм къыхуаутІыпщу, зэман кІэщІкІэ абы иджыри сом мелард 240-рэ щыхущІагъужакІэ.

Къэралыр апхуэдизу къазэрыдэ эпыкъуами емылъытауэ, сату щ ап о ерыскъ в хэк хэм я уасэр щехуэхыжыркъым. Псори зыхуэкІуэжыр экономикэм и «хъунщІакІуэхэр» зэрыримыкъурщ. Ахэр щыкуэдщ губгъуэм къыщыщІэдзауэ сату щІапіэхэм я телъхьэпіэхэм унэсыху.

Нобэ хуэдэ зэман гугъум цІыхум я гугъуехьыр

къатригъэпсынщіэн папщіэ къэралым къарит ахъшэр зэхэзыдыгъуэхэм зыкъащІэжатэмэ, Іуэхур ипэкіэ кіуэтэнут. - жиіаш абы.

Псалъэм папщіэ, ди республикэм щіакхъуэгъажьэ комбинату итыр дапщэми псоми ящіэ

Абыхэм я ІэрыкІыр нэхъыбэу здашэри къалэхэм дэт супермаркет нэхъ инхэрщ. Уней тыкуэн цІыкІухэр щакхъуэ зыгъажьэ унагъуэ щхьэхуэхэм ядолажьэ, къуажэхэми щытыкІэр щыапхуэдэщ. Уогупсыс: хэт атІэ цІыхум я нэхъыбэр щІакхъуэкІэ къызэзыгъэпэщыр? Уасэми хэзымыгъахъуэ, субсидиехэми щіэмыныкъуэкъу уней Іуэхущіапіэ мыинхэрш.

2022 гъэм къэралыр ерыскъыхэкІхэмкІэ къызэгъэпэщыным теухуауа ягъэхьэзыра дэфтэрым къызэрыщыгъэлъэгъуамкіэ, кіэртіоф, къэбыстэ, жэгундэ, бжьын хьэсапкъэхэм мы гъэм процент 15-кІэ хагъэхъуащ. КІэртІоф къудейуэ мы илъэсым кърахьэл Іэжынур тонн мелуани 7-м щ Іегъу. Ар ипэ ита илъэсым елъытауэ проценти 8-кІэ нэхъыбэщ. Адрей хадэхэкІхэри тонн мелуани 6-м щІигъунущ. Ахэри 2021 гъэм Іуахыжам нэхърэ проценти 10-кІэ нэхъыбэнущ. Псом ящхьэращи, мы гъэм къэралым гуэдзу тонн мелуани 130-рэ кърихьэл і эжынущ. Нэхъыбэ дыдэ щы Іуахыжа 2017 гъэм (тонн мелуани 135,5-рэ) ар къызэрыкІэрыху щыІэкъым. АбыкІэ къэралым хэлъхьэныгъэ хъарзынэ хуэзыщІхэм ящыщщ Къэбэрдей-Балъкъэрым и гъавэгъэкІхэри. Сыт хуэдэу щІыІэу гъатхэр щытами, ди мэкъумэшыщІэхэри гъавэ бэвкІэ мы илъэсым щогугъ. Мы зэманым бжьыхьэсэ гъавэм и щытыкІэм арэзы укъещІ, гъатхасэм иращІылІапхъэ лэжьыгъэхэри пІалъэм фІэмыкІыу щІыналъэхэм щызэфІах.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

Ищхъэрэ

## Экономикэ Политикэ Жылагъуэ Кавказ

## Дуней нэхур зымылъагъу пщащэ Іущ

Парпиевэ Регинэ и цІэр цІыхухэм япэу щызэхахар Урысейм и Президентым интервью къызэрыІихамкІэщ. «Си гъусэу хъуапсэ» зэщІэхъееныгъэм хэт гуп жыджэрым къыхалъхьауэ, сабий мыузыншэхэм я гуращэхэр ятхыурэ илъэсыщІэ псейм кіэращіэрт. «Журналист сыхъуну сыхуейщ», жиІэу зытха Регинэ «Урысейр - нобэ» Іуэхущіапіэм ирагъэблагъэри, къэралым и ліыщхьэм интервью къы-Іихын гуращэр къехъуліа зэрыхъунуми хуагъэхьэзырауэ щытащ.

ухъуну ухуея? - йоупщІ Урысейм и лІыщхьэм Регинэ.

- Сигу къэкІыххакъым, кърет жэуап Путин Владимир. - ЗэрымыщІэкІэ Іуэхур апхуэдэу къекіуэкіауэ аращ.

- Сыт-тІэ узэрыхъуну ухуеяр? - Сызэджэ тхылъхэм елъытауэ захъуэжырт ІэщІагъэ сызэхъуапсэхэм.

Зэм кхъухьлъатэзехуэу, сэ сщіэрэ, иужькіэ тіасхъэщіэхыу. Зы цІыхум и закъуэ и Хэкум щхьэкІэ куэд зэрыхузэфіэкіынур сфіэтелъыджэт.

Интервьюм еплъа псоми я гур ціыкіу ищіат хъыджэбз цІыкІум «СыноІусэ хъуну?» жриІа нэужь, Путиныр къызэрыбгъэдыхьам.

Дауэ хъужа а хъыджэбз цІыкІум и Іуэхур? Зы дакъикъэкІэ утыку кърашэу ящыгъупщэжа? КъызэрыщІэ-МГУ-м и журналист факультетым и ещанэ курсым анэм дохутырхэм къыжраlащ къалъхуа щlалэр дуней псом шІэсш. Хъыджэбзыр зэрегъащ фІэщхъуныгъэр зи лъабжьэ, «Спас» нэтыныр иригъэкіуэкіыну. Ціыхухэм ягухэр занщізу зытхьэкъуа дэ щіыкізкіз хъыджэбз ціы- ущізтхьзусыхэ псори жыжьзу пщащэм ущедаlуэкlэ, укъэ- кlум и лъакъуэхэр къыщlэу- къонэ. «Ди зэманым и лlыщІэрэщІэжым ещхьщ. Дунейм нэхъ Іущ дыдэу тета цыхухэм я псалъэхэр щызэхыбох ар илъагъуну Іэмал хэзымыщІэжу щыта сабийр и гъэр зэрырагъэфІэкІуэнум. зимыІэ пщащэм зэригъэзахуэ гупсысэхэм.

хьэуІум и 10-м Ташкент къы-Новгород Ищхъэрэ областым ныкъуэж хъури, хуэмурэ гъа- щ агъэувэжынум».

Тхьэмахуэ блэкІам дунейм

нэхъ хуабжьу щы уа хъыбар-

хэм язщ Инджылызым и пре-

мьер-министр Джонсон Бо-

рис и ІэнатІэм зэрытекІар.

лъхьэжын щ идзащ.

премьер-министр

кІауэ щытащ.



Іуэху

- Сыт щыгъуи президент хыхьэ Редькинэ къуажэм. Аб- щІэм къыхыхьэжащ. Регинэ деж къыщыщіэдзауэ сабийр шахмат джэгуу, хьэпіаціэбалигъым хуэмышэчынкІи щыгъэ иухуэну, псым есу зрихъуну куэдым пхык ащ. Илъэ- гъэсащ. Хъыджэбзыр псым цыкіум къеуэліащ имылъа- дыкъуэхэм я урысейпсо зэгъуу икІи земыкІуэфу зыщІа хьэзэхуэм тІэунейрэ дыщэ, уз хьэлъэ. Ауэрэ ипхъу сыма- тІзунейрэ дыжьын медалхэр джэм гугъу демыхьыжыф и къыщихьащ, метр 50-кіэ адэм унагъуэр ибгынащ. «брасс» есыкІэкІэ зэпеуахэ-«Ліыхъужькіэ фіэкіа сызэ- ми дыщэ къахихащ. мыджэфыну си анэм фІыщІэ дэлъху Тимуррэ.

хэмрэ. гъумрэ фымрэ узынша хабгъалъалама, хъу- піаныгъаццахам Регинэ и хуэнымкІэ. жынкІи хъуну. дэлъху нэхъыжь Тимур и лъыр езэгъыну къыщіэкіри, апхуэ- жиіэм уедаіуэмэ, махуэ къэс вэжащ, ауэ и нэм иджыри хъужьхэр дохутырхэращ, - жезэримылъагъущ. Итlани, и Іэ пщащэм. - Ахэр дакъикъэ хъуреягъкіэ щекіуэкіыр зы- къэс щіогупсыс ди узыншадэлъхум къригъэлауэ жыпІэ Шэч закъуи къытесхьэркъым хъунущ. ТІэунейрэ хагъэлъэ- абыхэм гува-щІэхами си нэр Регинэ 2001 гъэм шыщ- дащ хъыджэбз цІыкІум и къызэрагъэплъэжын Іэмащхьэ куцІым лъы. Куэд дэмы- лым зэрынэсынум. Нэ къудеи щалъхуащ. Илъэсий дэкla кlыу ар ныкъуэдыкъуэхэр мыхъуу, зыгурым Іэ къынэужь, унагъуэр Іэпхъуэжащ къызэрырашэкІ гум хуэмы- зэрыхуагъуэтынум, лъэ зэры-

щрикъум, хъыджэбз есыф къудейкъым, ныкъуэ-

Илъэс 20-м ит хъыджэбхузиІэм и гъунэм зэи сынэсы- зым и ехъулІэныгъэ псом нукъым», - жеlэ Регинэ. Анэм нэхъри нэхъ лъапlэщ абы и и закъуэ къигъэтэджащ хъы- гупсысэкІэр. «Сэ дунейм и джэбз ціыкіумрэ абы и пэжыпіэр къэслъагъун щхьэкІэщ си нэм имылъагъуу сы-Хуэмурэ хъыджэбз цІыкІум щІэхъуар», - щыжеІэ Регинэ Іыхьлы пэлъытэ къыхуэхъуащ езым иригъэкІуэкІ нэтынхэм сымаджэщхэмрэ дохутыр- я зым. Пхыплъыкіэ куу зиіэ Зыри зэримылъа- пщащэм фІэфІщ езым хуэкъызэримыкіухьы- дэу бэлыхьым пимыкіуэт, нэмыщіыж, Регинэ псэкіэ хахуэ ціыхухэм епсэкъахуэгъэнэнымкІэ лъылІэну. Абыхэм я пэрыту гугъэу щыІэр мащІэ дыдэт. И Регинэ куэд щІауэ къилъыкіымкіэ, иджыпсту Регинэ пхъур къызэфіигьэувэжын тэрт Австралием щыщ Вуйщхьэк э и къару емыблэжа и чич Ник. Іэи лъакъуи пымыту абы и щхьэ лъынтхуэм лъы щыціэрыіуэщ ціыхухэр ехъу-

Регинэ дохутырхэм яху-

## Си къцэшхэр дэнэ щыіэ?

Абхъаз Республикэм и президент Бжание Аслъэн мэкъуауэгъуэм и 16-м «Парламентым хуигъэхьа джэпсалъэм» и гугъу ещІ абхъаз парламентым и депутат Джинджолие Алъхъэс. Дохутыр щіалэм и Іуэху еплъыкіэр къигъэнаіуэри, Украинэм кІуащ. Дызэрыт зэманым ар Донецк щыіэщ, уіэгъэхэр егъэхъужри. Хъыбарым щыгъуазэ дещ І Сыхъум къыщыдэкІ «Нужная газета»-м.

«ИЛЪЭСИТІ хъуауэ президентым и джэпсалъэ дызэжьэр дунейм къызэрытехьэххам егъэлеяуэ дыщогуфІыкІ.

щізуэ мащіэщ зэхэтхар. Ди къэралым хабзэм тету лэжьэну зэримурадыр езыр узыщыгуф Іык Іыпхъэ Іуэхущ»

Апхуэдэу щабэу ирешажьэри, Алъхъэс и щхьэр течауэ топсэлъыхь Абхъаз республикэми президентым и лэжьэкІэми ди-

· Ди къэралыр нобэ зыlут ІэнатІэм тепщІыхьмэ, сэ къысфІэІуэхур мандаринрэ жызуму Іутхыжар зыхуэдизракъым, хуэмурэ йокІуалІэ дохутырыр республикэм щызэхуэмыхъу Іуэхухэм. Псалъэм папщІэ, Алъхъэс идэркъым Абхъазым езым и дзэ зэригъэпэщыжыну ахъшэ зэримы!эм щхьэк!э, Урысейм щыгугъыныр зэринатІэр. Абы нэхърэ нэхъыкІэжщ, депутатыр зэреплъымкІэ, президентым езыхэм я гукъыдэжкІэ Украинэм кіуауэ щызауэ абхъаз щіалэхэм я гугъу зэримыщіых-

Шынагъуэншагъэм щытепсэлъыхьым, Урысейм дэрэ ди зэхущытыкІэм и гугъу ищІащ президентым. ГурыІуэгъуэщ, урыс зауэлІ базэхэм дэ дымышынэу дагъэпсэу. Ауэ къыбгурыІуэн хуейр абы и закъуэкъым. Дэ зэрыщыту Украинэм щригъэкІуэкІ зауэ Іуэхур Урысейм щыдэтІыгъкІэ, абы пщІы бжыгъэкіэ щызауэ ди щіалэхэм я ціэ къриіуэ хъунутэкъэ? Сыт Іейуэ хэлъыр абыхэм ягу яхуэпІэтыным? Абы нэхърэ нэхъыфІыжт Абхъаз республикэм, иджыри 2014 гъэ лъандэрэ, ДНР-мрэ ЛНР-мрэ я посольствэ къыщызэІупхыныр. Къэралым и унафэщіым абы щыіэ щіалэхэр езым къыдэщікъыдэмыщікіэ щіигуэшын щыіэкъым. Апхуэдэу ищіэмэ, ди щіалэхэм яхузэфіэкіа псори хигъэкіуэдэжу аращ. Къэралыгъузу абы нобэ щызауэр иджыри къабыл ящІа-ямыщІа Абхъазым и закъуэщ. Ар абыхэм егъэлеяуэ фІыщІэ ящІ. А Іуэхур къэгъэщхьэпэн хуейщ. Сирием посольствэ къыщызэГудох, зауэ Іуэху къэхъумэ, сэбэп дыхуэхъун хуэдэу зэгуры Іуэныгъэ етщІылІзу. Зауэм хэт Сирием дэ сэбэп дызэрыхуэхъуфыну щіыкіэр си щхьэкіэ си нэгум къысхущіэгъэхьэркъым.

Иджы дунейм щекіуэкіхэм я гугъу тщіынщ. Тыркумрэ Иорданиемрэ щыпсэу ди цІыхухэм яхуэгъэзауэ зыри щызэхэсхакъым ди президентым къипсэлъахэм. Ахэр дунейм темыт нэхъей! СызэрыцІыкІурэ зэхызох бэлыхьу дызыхэтри дызыхэтари зэрыщыту мыбдежым и закъуэ щекІуэкІ хуэдэу къыщапсэлъ конгрессхэм щыжа/эхэр. Зыми зихъуэжынукъым ди къуэшхэр Хэкум къэмыкІуэжауэ. Пщэдейрей махуи диІэнукъым, лъэпкъыр дызэкъуэмыувауэ. Апхуэдэу къанэмэ, дэ дыхэкІуэдэжу аращ. Бзэр тхъумэнти, щэнхабзэм зедгъэужьынти жыхуэт Іэхэм зыри къимыкіыу аращ итіанэ. Щіэныгъэкіэ къахута гъунапкъэм деж дыlутщ дэ иджыпсту. Цlыху мини 100 фlэкla иримыпсалъэу къела бзэ иджыри къэхъуакъым. Иджы си бзэгум содзэкъэж. Сыт дэ мини 100 фІэкІа дымыхъуу шІыжысІэр, хы щІыбым ди къуэш мин 500 щыпсэууэ? Абыхэм я бжыгъэр здынэсыр зыми ищІэркъым. Сыт къэралым и президентым абыхэм зашІыхуимыгъазэр?

ызэхуэсам щыгъуэ, программэ гуэр хэр къащтауэ щытащ. Юристхэри, экономистхэри, депутатхэри зэлэжьа проект. Лэжьыгъэшхүэ зэф эдгъэк ат, Тэ тедзэн фіэкіа зыри хуэмыныкъуэжу. Иджы сыт къэхъур? Аргуэру комиссэ зэхуашэсу егупсысын хуейуэ жаlэ. Къэрал щІыбым щыі ди къуэшхэр къэфшэжыну фыхуэмеймэ, нахуэу жыфіэ. Пэжщ, ар пхузэфіэкіын папщіэ, политикэ тегушхуэныгъэ пхэлъын хуейщ. Куэдым яфІэфІынукъым ар. Ахэр псори муслъымэн щіэпхъаджащіэущ къызэралъытэр-тіэ. Мис а делагъэм сыт хуэдизрэ дызэредэlуэнур? КъызэрыщІэкІымкІэ, дэ Никарагуам, Сирием лыкіуэ щыдиіэн хуейщ. Километр 200кІэ нэхърэ мынэхъ жыжьэу псэу си къуэшхэр-щэ? Сыт абыхэм яхуэтщІар? Зэман пхэнжым тщІапхъэ гуэр зэрыщытхуэмыщІам къикІыркъым иджыпсту зыри щІэн хуэмейуи пщІэ мыхъунуи. Дэнэ щыІэ лъэпкъыр зэкъуэгъэувэжын гукъыдэжымрэ къарумрэ? Аркъудейр зыхэмыт «Джэпсалъэм» сыт и мыхьэнэр?



# Фи Іей фымыгъэпщкІу

. «Къулыкъум я нэхъыфІыр гъуэ инджылыз правительстзэрызбгынэр сигу къоуэ», псалъэхэр шіэту, консервавэм елъытауэ, ди зэхэтыкІэр торхэм я партым и унакуэдкІэ зэрынэхъ къабзэм). ИтІани, инджылыз къулыфэщІым и хьэпшыпхэр зэри-

къущіэхэм я лэжьэкіэм щапхъэ зытепхыфын куэди хэтщ. инджылыз жыжьэмрэ Псалъэм папщІэ, дэтхэнэ зыдэрэ сыт зэхудиГуэху, жыфми и Іуэху еплъыкІэр утыку Іэнщ. «Адыгэхэм сакъыте- къищІыну зэрымышынэр. КъулыкъущІэхэр хэзыхахэм хъукlащ», - зэрыжиlэф къудейр фіыщіэ тщіыуэ, илъэс апхуэдизкіэ яфіоліыкіри, жазыбжанэ хъуауэ зыдогъэц ыху Іам тумыгъуэтэжу яхэмы-Джонсонхэ я къуэр. Тхьэма-Іуэныр ехъулІэныгъэ псоми япэ ирагъэщ.

хуитІ дэкІмэ, 2019 гъэм къулы-«Лъы фымыгъэжауэ си къур зэхьэзэхуэ гуащІэм къыхэзыха Борис зэрытеувэрэ къулыкъум сытевгъэк Іыфынукъым», - жиІэу къахэпсэилъэсищ ирикъунут. Ауэ Лонлъыхьа Джонсон адэкІэ къыдон и къалэтет къулыкъур илъэсийкіэ езыхьэкіа щіалэм щыщіари зы таурыхъ ирокъу. ІэнатІэр Бадзэуэгъуэм и 6-м къыщытlэкlу «хуэбыхъуу» къыщіэ- щіэдзауэ правительствэм хэткІащ. Псалъэм папщІэ, 2021 хэр езыхэм я гукъыдэжкіэ гъэ лъандэрэ Борис ираудэк ІукІын щІадзащ. «Кхъухь щІиковидым къигъэув хабзэхэр лъафэр жумэрэнхэм ябгынэ» къыфІэмыІуэхуу, Даунинг уэ- псалъафэр ягу къагъэкІыжу, рамым щыІэ и хэщІапІэм нэхъ жьэнахуэхэм къапсэефэ-ешхэ щригъэкlуэкlыныр лъын щlадзащ Джонсонрэ зэрызэпимыгъэуар. Жагъуэгъу- абы и правительствэмрэ я хэм а щхьэусыгъуэр апхуэдиз- Іуэху зыІутыр къэзыгъэлъакіэ гуащізу къагъэсэбэпырти, гъуэ жыіэгъуэщіэ. «Игъащіэм накъыгъэм и 6-м «премьертлъэгъуакъым кхъухь щІилъафэм жумэрэныр ибгыминистрым дзыхь хуэмыщІыным теухуауэ» Іуэхур ІэІэт- нэу», - жаІэрт абыхэм. Бадзэуэгъуэм и 7-м ирихьэлІэу, кІэ зэхагъэкІыну хуежьащ. Джонсон и телъхьэхэм я бжыправительствэм щыщ цІыху 50-м нэс я къулыкъум текlа гъэр 211-рэ ирикъури, дзыхь къыхуэзымыщІи 148-м яІэщІэнэужь, Джонсони арэзы хъуащ «къулыкъухэм я нэхъыфіым» текіыну.

«Джонсон дзыхьмыщІыны-Сыт хужаІэр ди лъэпкъэгъуу гъэм къелащ» жаlэу, хъыбар зыкъэзыгъэлъагъуэ шІалэ зэбгратыкІын яухатэкъым, псынщІэм? ИщІамкІэ зыкъиупремьер-министрыр щІэрыщізу псалъэмакъ щыхэхуам. мысыркъым. Іззэу пціы еупс. «И бэуэкІэм ещхьщ и пцІы Борис къулыкъу иритауэ къыщІэкІащ и хьэл мыхъу- упсыкІэри», - хужаІэ. Къызэмыщіэмкіэ фіыуэ къаціыху рыщіагъэщу, псынщіэрыпса-Пинчер Крис. (Мы щІалэр зэ- лъэу «къысхуэвгъэгъу, сэ абы рагъэкъуаншэр жытіэну зэ- гурэ псэкіэ сыхущіогъуэж» рытфіремыкіум къегъэлъа- жиіэн щіедзэ.



Дауи, премьер-министрыр щхьэусыгъуэшхуэкъым. Хэт президент Байден Джо зыхуиполитикым пэжкІэ щыгу-Джонсон Инджылызыр Европэм и Советым къыхигъэ- Ізу аращ ар, Борис», - трири, ар зригъэхъулІауэ щытащ. гушхуэм яхухэтащ. Абы къи- цІэри утыку кърахьауэ щыжыпіэмэ, трагъэкіынкій зэры- джэбзхэм хагъэгъуащэў яща, лъэныкъуэкІэ Джонсон Ин- зэхигъэкІынщ. ТІум щыгъуэ- Джонсон Борис къулыкъур джылызым гуэкіын гукъыдэж ми, «дыдэлэжьэну ди щхьэ піалъэкіэ игъэзэщіэнущ. зиІэ зэпыт Шотландиемрэ Ирландиемрэ игъэгушхуэІуауэ

Мэкъуауэгъуэм и 29-м НА-ТО-р щызэхуэса зэlущlэшхуэм

Тыркум и президент Эрдоган и къулыкъум трагъэкІын щхьэ- Тайип гушыІэм хэту ехъуркіэ, ар зэрыпціыіуэпціышэр джэуат Джонсон. США-м и гъазэри: «Мис мыбы ди напэр ЩытеувагъащІэм трех», - жиІащ тырку президентым дыхьэшхыурэ. «ГушыкІыжыну къалэн зыщищІыж- лъэщІащ Байден Эрдоган и псалъэхэр. ЖиІам къригъэ-А Іуэхум и телъхьи и бии щы- кlap хэт ищІэн, ауэ утыку къыкуэдщ къэралым. Украинэм щихьагъащІэм Джонсон Бозауэ зэрыщекІуэкІ нэгъунэ риси абы и шыпхъу Рэйчели къигъэсэбэпащ Борис и Тыркум кlуэрейуэ щытащ, къулыкъум къытенэн папщІэ. къызытехъукІа къуэпсхэр къа-Дзыхь зэрыхуамыщІыр къа- лъыхъуэжу. Уеблэмэ зэдэлъхугъэнэІуэну зыщагъэхьэзыр зэшыпхъум я фІыгъэкІэ я махуэхэм ар Индием кІуэри, и лъэпкъым и къежьапІэу къащхьэм сарыкъ фіэлъу джэ- лъытэ адыгэ бзылъхугъэм и кІыжри, Киев зричащ. КІэщІу тащ. ЛъапІэу икІ адыгэ хъыхъунум ІэщІэкІыну зы Іэмали е пэж дыдэу адыгэу щыта - а къигъэнакъым. Политикэ и упщІэм и жэуапыр зэманым

ИтІани, Инджылызым и премьер-министр къулыкъум папщІэ къызэдэжэхэмя зэхьэзэхуэм щІидзакІэщ. ТекІуэну нэхъ зыхуагъэфащэхэр щы мэхъу: мылъку ІуэхухэмкІэ министр Сунак Риши, сату политикэмкІэ министр бзылъхугъэ Мордонт Пенни, хамэ къэрал ІуэхухэмкІэ министр Трасс Элизабет. ГъэщІэгъуэнращи, утыку къихьа цІыху 11-м мыинджылызхэри яхэтщ. Псалъэм папщІэ, Сунак Риши Инджылызым къыщалъхуа инд щылъхущ. Къэралым шынагъуэншагъэмкІэ и министр Уоллес Бен зэхьэзэхүэм хыхьэн идакъым. Абый и япэ Іыхьэм упхыкіын папщіэ, нэгъуэщІ мыхъуми, цІыху 20-м Іэ пхуаІэтын хуейщ. Іыхьэм – цІыху 30-м.

хуэдгъэфащэркъым» къыпху-

щтыхь гуащэми жриІакІэщ, ар

къыщигъэлъагъуэ тхылъхэри

хьэзырщ. Абы и пІэкІэ хэт теу-

вэу щытми, къэралым и Іуэху

фІэщхъугъуейщ. Псом хуэ-

мыдэу ар Урысейм къызэрыху-

щытым. Хуэзыгъэфащэ щы-

Іэщ, Украинэм хуащІ гулъытэр

зыІэщІэужэгъуа инджылызхэм

я Іуэху бгъэдыхьэкІэр яхъуэжын

папщІэ, Джонсон Іэубыды-

пІэншэр къагъэщхьэпэу.

зихъуэжыныр

Джонсон зэрыlукlыр па-

жаІэныр щІагъуэкъым.

зехьэкІэм

Премьер-министрыщІэр и -оф шунеахыаеп меттанет кІадэм и 5-м. АпщІондэху

«Махуэкум» и къыдэкІыгъуэр зыгъэхьэзырар ЧЭРИМ Марианнэщ.

Унагъуэм, гъэм, зэхуэпэжыныгъэм я махуэм КъБР-м и суд приставхэр щы Іащ Сабий унэм и гъэсэнхэм я деж.

УРЫСЕЙ ФССП-м и управленэу КъБР-м щыІэм и лэжьакІуэхэр Республикэ сабий унэм и паллиатив къудамэм щыІэ сабийхэм махуэшхуэмкІэ ехъуэхъуащ. Мы хэщІапІэм жэщ -махуэ имыІэу медицинэ дэІэпыкъуныгъэ щагъуэт узыфэ хьэлъэ зыпкърыт сабийхэм. Ахэр сыт щыгъуи хуэныкъуэщ гулъы-

Суд приставхэм медицинэ ІуэхущІапІэм иратащ энтеральнэу ирагъэшххэр, хушхъуэхэкІхэр, апхуэдэуи сабийхэм зезыгъэужь музыкэ хьэпшыпхэр. Абыхэм цІыкІухэр зрагъэцІыхуащ, ахэр зэраlыгъ щlыкlэм зыщагъэгъуэзащ. Хосписым и дохутырхэм зэрыжаlащи. сыт хуэдэ гулъытэри зэи хъуркъым. Абыхэм хьэщіэхэм фіыщіэ хуащіащ щІэх-щІэхыурэ къазэры-

лъагъуны-Я гум къыбгъэдэкІыу



приставхэри махуэшхуэмкІэ, гъуэхэм шіэсхэми я нэіэм зэрагуапэр жаіащ.

хуэкІуэм папщІэ. Езы суд щІэтхэми гъащІэм зыщымедицинэ Тууэ лъэпощхьэпохэм зэрылэжьакІуэхэм ехъуэхъуащ пэлъэщын къару, бэшэчыуна- гъэ, узыншагъэ быдэ яІэну

### Унагъуэ 2339-м яІэрыхьащ

2022 гъэм и япэ илъэс ныкъуэм анэ къаlэрыхьэн папщіэ лъэlу тхылъ ятхын къызыхэхъуахэрщ.

ФИГУ къэдгъэкІыжынщи, анэ (унагъуэ) капитал программэр 2026 гъэм и кіэм нэс бийр къызэралъхуу (е я быну къызэраягъэІэпхъуащ, 2020 гъэм и мэлыжьыхьым щыщІэдзауэ сертификатыр иратыну хуитыныгъэ я з хъуащ япэ сабийхэр къыща-

лъхуа (я быну къэзышта) унагъуэхэм. Анэ мылъкум и сертификатхэр унагъуэхэм я нэхъыбэм Іэрагъэхьэ лъэly тхылъкІэ зыхуамыгъазэу. Япэ сабийр къызэралъхуу ар хьэзыр мэхъу, ЗАГС-м зыуэ япкъ иткlэ. Абы хэмыхьэр сабийр ипlыну къэзыщтэ унагъуэхэрщ. Сертификатыр Къан Мь

мылъкур яІэрыхьащ унагъуэ 2339-м. хуейщ, япІыну къащта сабийм теухуахэр Абыхэм ящыщу 2068-р япэ сабийр хэгушгыгу зыщгыфынур езы адэ-анэхэра-

2022 гъэм япэ сабийм тещІыхьа анэ ахъшэр сом 524 527,9-рэ мэхъу. Япэ сащтэу) анэ капиталыр къагъэсэбэп хъунущ ипотекэм и пэщ эдзэ взносыр халъхьэн е псэупіэмкіэ щіыхуэмрэ абыкіэ ятелъ процентымрэ япшыныжын папщІэ. Ар шызэфіэбгъэкі хъунуш кредит организацэхэу ПФР-м и щіыналъэ Іэнатіэм зэгурыІуэныгъэ езыщІылІахэм. Анэ ахъшэр къэгъэсэбэпынымкІэ лъэІу тхылъымрэ Іэщыт и къэрал реестрым къыщыхьахэм мал имы зыхуеину дэфтэрхэмрэ бан-

КЪАН Мырзэ.

## «Мэкъумэшбанкым» лэжьапІэ къахуегъуэт



«Урысейм и Мэкъумэшбанкым» къуажэдэсхэм папщІэ платформэщіэ къызэригъэпэщащ шіэныгъэ зрагъэгъуэтынымрэ лажьапіэ къэлъыхъуэнымрэ хуэунэтіауэ. «Я в агро» ІэмалыщІэр къагъэсэбэпыфынущ школакіуэхэм я деж щегъэжьауэ Іэщіагъэлі Іэзэхэмкіэ иухыу. Иджыпсту Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэухэм папщіэ лэжьапіэ Іэнатіэ 25-рэ абы къахуегъэлъагъуэ.

КЪАПЩТЭМЭ, «Отбор» етІуанэу щІэныгъэ нэ-ИПА ООО-м (Комсомольскэ хъыщхьэ щызэбгъэгъуэтыкъуажэм) лэжьапІэ увыфынущ гъэтІылъыпІэм и унафэщіу, сату Іуэхухэмкіэ къудамэм и Іэтащхьэу, тракторист-машинисту, щІэныгъэ лэжьакіуэу, щіэныгъэ лэжьакіуэ нэхъыщіэу, агроном-семеноводу. ІэнатІэ псоми зэгурыІуэныгъэкІэ къащтэ Урысей Федерацэм и цІыхухэр.

Матвеевскэ къутырым «Велес-Агро» щызэхэт ООО-р хуэныкъуэщ джэд гъэхъунымкіэ Іэщіагъэлі. Абы и къалэну щытынущ фІагъым кІэлъыплъынымрэ компьютерым ирилэжьэнымрэ. КъищынэмыщІауэ, ирагъэблагъэ джэд лъэпкъыфІхэр къэгъэхъуным ехьэлІа Іэмэпсымэ зэмылІэужьыгъуэхэм хуэІэзэ операторхэр.

Щхьэлыкъуэ къуажэм ГъукІэ Тамарэ Іэмалы и пхъум щиІэ ГКФХ-мрэ Дзэлыкъуэкъуажэ дэс щхьэзакъуэ хьэрычэтышІэ АкІэжь Ахьмэд Къаплъэн и къуэмрэ лэжьакІуэ къызэрыгуэкІхэм яхуэ-

«Я В АГРО» СЕРВИСЫМ ЗИ СЭБЭП ХЭЛЪЫР

«Я в агро» сервисым зыпащІэфынущ АПК-м ІэщІагъэлі псоми икіи, хуей хъумэ, ІэнатІэ къыщалъыхъуэфынущ къэралым и дэтхэнэ шІыпІэми. Абы шызэхэгъэщхьэхукіащ щіыналъэхэр, улахуэм и куэдагъыр, ябгъэдэлъ Іэзагъыр, нэгъуэщІ унэтІыныгъэхэри икІи узыхуейр тыншу къыщыбгъуэтынущ. Уеблэмэ, уи ІэшІагъэм шыхэбгъэхъуэну. ну Іэмалхэри къыщыпхуэ-

гъэсэбынущ. Студентхэмрэ еджапІэ нэхъыщхьэхэр къэзыухахэмрэ практикэ щргъэкІуэкІыну е піалъэкіэ нэхъ мыхъуми лэжьапІэ щызэрагъэгъуэтыну абы Іэмал щаІэщ. Псори зэхэту ІэнатІэ мин 13-м щІигъум къэралым и сыт иденехтер имеіпыіш едеух

хэплъэфынущ. «Я в агро» платформэм къыщыпщІэфынущ АПК-м къыщагъэсэбэп технологиехэр зыхуэдэр, отраслым зэрызиужьыр, дяпэкІэ нэхъ щіэупщіэ зиіэну іэщіагъэхэр, уи щІэныгъэм абы щыхэбгъэхъуэфынущ. КъищынэмыщІауэ, къулыкъукІэ узэрыдэкІуеинум **УШЫХУ**шІэкъуфынущ, ІэщІагъэ пыухыкІахэр къыхэпхрэ зыхуэбгъасэмэ.

Уи гум дыхьэ ІэщІагъэ къыхэпыхынумкІи щІэгъэкъуэн къыпхуэхъуфынущ, тест зэмылІэужьыгъуэхэм упхагъэкІрэ уаунэтІмэ. Къищынэмыщlayэ́, «Я в агро»-м Іэмал къует къэралым и ІуэхущІапІэ нэхъ зызыужьахэм стажировкэ укіуэу, уигу ирихьмэ икіи лэжьыгъэм ухэзагъэмэ, лэжьапІэ тэмэм зэбгъэгъуэтыну.

**АГРОПРОМЫШЛЕННЭ** КОМПЛЕКСЫМ **УШЫЛЭЖЬЭНУ** - ТЕЛЪЫДЖЭЩ

«Урысейм и Мэкъумэшбанкым» иригъэкІуэкІа къэпщытэныгъэхэм къызэрагъэлъэгъуамкіэ, зыщіэупшІахэм я процент 20-р къуажэм шылэжьэну хуейш.

Нэхъ щіэупщіэ зиіэхэм ящыщщ гъавэ гъэкІынымрэ (процент 20-м) Іэщ гъэхъунымрэ (процент ужьыр нэхъ къыхах зи ныб жьыр илъэс 45 - 54-м итхэм (процент 27-м), япэр – илъэс 55 - 64-м итхэм (процент 26-м). Жызум гъэкІыныр яфІэгъэщІэгъуэнщ илъэс 18-м къыщыщІэдзауэ 34-рэ

зи ныбжь нэхъ щІалэІуэхэм. Иужьрей илъэситхум мэкъумэш хозяйствэм и отраслхэм унэтІыныгъэщІэ куэд къыхыхьащ. Къэунэхуаш ІэшІагъэщІэхэр, технологиещІэхэр. компание хьэлэмэтхэр. АПК-м иджы ущылэжьэну телъыджэщ икІи удэзыхьэхщ, ахъшэ хъарзыни къыпокІуэ. Абы Іэмал гъуэзэджэхэр къарет лэжьэн щіэзыдзагъащіэхэми Іэзагъ ин зыбгъэдэлъхэми. «Я в агро» платформэм и къалэнщ ахэр зэщІигъэу-Іуэну, хуей псоми, дэІэпыкъуэгъу яхуэхъуну. Иджыпсту щыщІэдзауэ мэкъумэш хозяйствэр хуэныкъуэщ къзунэхуагъащіз ізщіагъзхэм - генетикхэм, биотехнологхэм, дронхэм я операторхэм, сити-фермерхэм, агроэкологхэм.

«Агропромышленнэ комплексым иужь илъэсхэм икъукІэ зеубгъу, къэралым социально-экономикэ зыужьыныгъэм шІигъэхуабжьэу. Ди платформэщІэр зыми ещхькъым икІи Урысей Федерацэми дунейми апхуэдэ теткъым. Абы и фагъхэм ящыщщ мэкъумэш хозяйствэм лэжьапІэ къыщигъуэту цІыхум и гъащіэм адэкіэ зригъэузэщіыну Іэмал етыныр, щіэныгъэ иригъэгъуэтрэ ІэнатІэфІкІэ къызэригъэпэщмэ. Дэ адэкІи зедгъэужьынущ «Я в агро» платформэм икІи ар банкым и экосистемэм и зы Іыхьэщ», - къыхегъэщ «Урысейм и Мэкъумэшбанкым» Финанс технологиехэм зегъэужьынымкІэ и центрым и директор Батуровэ Еленэ.

«Урысейм и Мэкъумэшбанк» АО-р – Урысейм и агропромышленнэ комплек-. сым и кредит-финанс къызэгъэпэщыныгъэм и лъабжьэщ. Ар 2000 гъэм къэунэхуащ икІи и активхэмрэ мылъкум и куэдагъымкіэ нобэкіэ щытщ къэралым и АПК-м и кредитор нэхъыщхьэу. КъищынэмыщІауэ, урысей банк нэхъ ин*зэпІэзэрытхэмрэ* ящыщу дзыхь зэребгъэз хъчнүмкІэ рейтингым шыпашэхэм хохьэ.

ХЬЭТАУ Ислъам.

Шэнхабзэ

# БАЛЪКЪЭР Юрэ: «Улэжьэн хуейщ Іэщіагъэм уи гур хуэкъабзэу»



КъБР-м и цІыхубэ артист, Горький Максим и цІэр зезыхьэ Урыс къэрал драмэ театрым и артист икіи и режиссёр Балъкъэр Юрэ и ныбжьыр илъэс 75-рэ ирикъуащ.

ТЕАТРЫР зищІысыр иджыри имылъыну къыхуимыхуауэ, зэрымыщІэкіэ, ар Іэщіагъэ хуэхъуауэ жыпіэ хъунущ. ТІыхъужь Алий зыхэт спектакль нэхъапэјуэкіэ телевизоркіэ Балъкъэр Юрэ шеплъам, нэхъыжь угъурлым и джэгукІэм ихьэхупат. Ауэ абы щыгъуэм иджыри къыгурыІуатэкъым ар спектаклми киноми.

радиомонтажникыу щылажьэрт, ар-Щукиным и цІэр зезыхьэ Театр училищэм къыщызэјуахыну адыгэ студием шрагъэджэнухэр къыщыхахым, и адэ къуэшым ипхъу, ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэр-Балъкъэр Тамарэ абы къыбгъэдэк лъэІу тхылъ итхащ, езым зыри химыщІыкІыххэу. Абы щыгъуэ иджы хуэдэу хъыбархэр псынщІзу зэрызылъагъэlэс Іэмалхэр щыІэтэкъым. КъБР-м ШэнхабзэмкІэ и министерствэм къыбгъэдэк тхыгъэ мыгувэу псо махуэм, мэлыжьыхьым и 1-м, я Юрэ къыщы Іэрыхьэм, япэщ Іык Іэ курсыр зэрыщыту къащтащ. Лэжьыгузэващ, Іуэху мыщхьэпэ къыІэшіэшіа и гугъэу. Къызэрыщіэкіам- рыіуэпар зыхуеджа іэщіагъэм и кіэ, экзамен зрагъэтынухэр къы- щэхухэм фіыуэ зэрыщымыгъуазэр, щыхахыну зэпсэлъэныгъэм ирагъэблагъэу арат. Жыхуаla махуэм гъэлъагъуэмкlэ, псори къозытыр, министерствэм кіуэмэ, зэпеуэкіэ егъэджакіуэ нэхъыщхьэр сценэрат. къыхах щіалэгъуалэ гупыр зэхэтт, Къищынэмыщіауэ, и лэжьэгъу нэадэкіэ-мыдэкіэ ирикіукі-кърикіукіыу. хъыжьыфіхэу комедием къыхуа-Чэзур къылъысу щыщІыхьэм, игъэ- гъэщІам хуэдэхэу ТІыхъужь Алий, хьэзырам иригъэдэјуэну къыжра-Іащ. Арщхьэкіэ, зыри зримыгъащізу дин, Сонэ Мухьэрбий, Ерчэн Кэзимэ зэрыкІуар щагуригъаІуэм, етІуанэ сымэ щахыхьэм, театр гъуазджэр Іыхьэм зигъэхьэзыру тригъэзэну зищІысыр нэхъ къыгурыІуащ. Абыкъыхуагъэуващ. Адыгэбзэр абы хэм я дуней тетыкіэмрэ лэжьыгъэм щыгъуэ фіыуэ игъэшэрыуэфыртэ- хуаіэ бгъэдыхьэкіэмрэ щапхъэ хуэкъыми, Вольнэ Аул дэс Лэкъун Сэ- хъуащ. Ди нэхъыжьхэм фіыуэ къакъуащ. Экзаменым и етіуанэ Іыхьэм уаплыныгъэр зыхуэдэр. Абы щыгъуэ зэдэІуэнухэм я цІэ-унэцІэхэр къыщыхьа тхылъымпІэм хэттэкъым. Игъэхьэзыра усэм къеджэну апхуэдизкіэ хэр губгъуэхэм щагъэлъагъуэрт. КъаукІытэрти, экзамен зрагъэтынухэм зэрыхэмыхуам хуабжьу щыгуфІыкіыу псынщізу лэжьапізм игъэзэ-

Адыгэ студием щрагъэджэну къыхахахэм яхэтт курыт еджапІэм къыдыщІэса и ныбжьэгъу Шэрджэс Мухьэмэди. ИрагъэцІыхуахэм, зрагъэлъэгъуахэм ятеухуа гъэщіэгъуэн куэд нэгу щіэкіахэри іуэхум нэгъуэщіыабы къыщыхуитхкІэ куэдым хэкІыжауэ къыфіэшіырт. Шіымахуэр къэблэгъауэ Мухьэмэд къыхуиГуэхуащ къадеджэхэм ящыщ зы еджапІэм псынщізу зигъэхьэзыру еджакіуэ веннэ унафэщ Калиновский Леонид Мухьэмэд Юрэ щхьэкІэ щепзыкъригъэутІыпщри Москва лъэтащ. Адыгэ студием щеджэхэм, Калиновскэри яхэту, я пащхьэм зы-

и цІыхубэ артист, профессор, езы Вахтангов Евгений дэлэжьа, «Гусарская баллада» фильмым Кутузовым и ролыр щызыгъэзэщ а Захавэ Борисрэ щыст. Иужьрейм и нэщхъыр зэхиукlауэ, зы лъэныкъуэмкlэ Станиславский Константин, адрей лъэныкъуэмкІэ Вахтангов Евгений я сурэтхэр блынхэм фІэлъти, я нэхэр къытрамыгъэкІыу къеплъу къыфІэщІырт. А къомыр зэуІуу щилъагъум, гузавэ къиштэри, и лъакъуэхэр щІэкІэзызыхь, и бзэгухэр мыкІэрэхъуэж хъуащ. Игъэхьэзырар щыгъупщэжынкіэ зэрыхъунум иригузавэу, зэкІэлъигъэпІащІэу, къыІурылъэлъу яжриІащ. Калиновскэр къыкІэлъыщізу, зы спектакли и кізм нэсу еп- щізкіри, бжьэ къеузу и щхьэр ундэрэбжьа нэхъей, зы гъэщІэгъуэн гуэру къыlуплъащ икlи япэщlыкlэ къедэІуатэмэ, ректоратым и деж зэрыщІимыгъэхьэнур къриІуэкІащ. ЗэрыукІытамрэ зэрыгузэвамрэ щыхуиІуатэм, къищтэну зэрытегушхуэр икІи и кІэн къызэрикІар къыжриІащ.

ИлъэсиплІым къриубыдэу зыхура-«Телемеханика» заводым Юрэ гъаджэхэм ящыщу нэхъыбэу Юрэ зыхэмызагъэр театр гъуазджэм пцІы тист ІэщІагъэм зэгуэр хуеджэнуи и бупсыну къызэригъэувырт. Абы и пщІыхьэпІи къыхэмыхуэу. Москва щхьэм къыхуигъэтІасэртэкъым цІыхум и пашхьэм уиувэу пцІы зэрыбупсынур. Арат абы зэи щІыхэмызагъэр. Иужьым, Достоевский Фёдор и «Дядюшкин сон» спектаклым щыщ пычыгъуэм ліыжьым и ролыр щыдей къэрал драмэ театрым и артисткэ щигъэзэщ ам, актёр кафедрэм щыщхэм, Захавэ я пашэу, щытхъушхуэ къыхужаІащ. Абы щыгъуэ дамэ къы-

> ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым къагъэзэжа нэужь, ГушыІэм и дунейгъэм пэрыхьа нэужьщ къыщыгусыту жыпіэмэ, гъащіэм къызэри-Къаздэхъу СулътІан, Сэкрэк Мухьэелъэlури зыдигъэlэпы- гурыlуэрт я лэжьыгъэмкlэ яхь жэавтобусыжькІэ къуажэ-къуажэхэр, колхозхэр къызэхакІухьурэ спектаклхуихуащ пщэдджыжь нэмэзым вы зэщІэщІакІэ ежьэрэ, пщыхьэщхьэхуэкІуэу нэсхэу. Спектакль нэужьым жэщыр абы щагъакІуэрти, пщэдджыжым къежьэжхэрт. Театрым хуаІэ лъагъуныгъэрт абыхэм апхуэдиз гугъуехьыр къатезымыгъэхьэлъэр. Нэхъыжьхэм я лэжьэкІэр зи нэкІэ еплъ, гугъуехь гуэрхэр зыхуагъэшэч хъуат.

Балъкъэр Юрэ гукъинэж щыхъуахэм ящыщщ мыри. Щукиным и цІэр зэрыщІагъэкІыжар икІи абы и піэкіэ зезыхьэ училищэр къаухыу къагъэзэжа нэужь, щыджэгу спектаклым и кІуэну. Адыгэ студием и художест- адэ-анэр къригъэблэгъат. Ахэр абы и пэкІи иужькІи театрым зэи кІуакъым. Спектакль нэужьым, Юрэ щытхъу салъэм, кІуэну арэзы хъуащ. Япэ ищ- псалъэхэм зыхуигъэхьэзырауэ здэри зыгуэр кlyaкlэт, ауэ къащтатэ- щытым, и анэм къыжриlат: «Юрэ, къым. Зэрызэгүрыlуам тету, заводым кхъыlэ, апхуэдэурэ зумыщі. Зыри къыбдэкІуэнкъым»

ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым къыщигъэлъэгъуащ. Игъэхьэзырам илъэс 15-кІэ щылэжьащ Юрэ. Мызэкъахуеджа нэужь, Калиновскэм жи- мытіэу а лэжьыгъэр къыщигъэна Іащ ректорым и деж щіыхьэу усэм къэхъуащ, ауэ, зыдеджа щіалэ-

гъэхуауэ къыхуеджэну. Пэшым щы- гъуалэмрэ зыдэлажьэ нэхъыжь- театрым къепшэлІэн папщІэ, ре-ІуэкІыурэ щигъэзэжа къэхъуащ. Ар-ИтІанэ, абыхэм зэрыдэгуашэ гукъыгухэхъуэгъуэр зэрыбауэ хьэуам хуэдэти, абы хуэныкъуэт.

зэрыпхудэхьэхынур пхэлъ Іэзаухуеджэн хуейщ. Ахэр щызгъэдымыувыІэу ухущІэкъун хуейщ щІэ сту Интернетыр ІэмалыфІщ. Си щхьэкіэ сфіэгъэщіэгъуэну сыкіэартистхэм я джэгукіэм, режиссёрягу унэсын, щІэщыгъуэ уащыхъун укъызэтемыувыІэу улэжьэн хуейщ. Пэжщ, режиссёрыр куууэ мыгъэсэбэпа, зэрыббгъэдэлъми ущымыгъуазэ зэфІэкІ гуэрхэр умыщыІэщ. Режиссёрымрэ актёрымрэ лым и щІыналъэхэм щекІуэкІхэм. зэакъылэгъуу зэдэлэжьэн хуейщ.

А къарур Юрэ зыдилъэгъуа реегъэджакІуэхэу Калиновский Леонид, Буров Альберт, Шлезингер Владимир, режиссёрхэу Ерчэн Леонид, Теувэж СулътІан, Кулиев Борис, Шэрджэс Мухьэмэд, Фырэ Руслан, Дзудтагов Къазбэч, ХьэкІэгуэгу Къасей (Адыгэ Республикэ), Кове Валерэ (Абхъаз Республикэ) сымэ. Уи Іуэху еплъыкіэми гупсысэкіэми и унэм екіуаліэ ныбжыщіэхэр щіэмыўпщіэў жиіам ўтемыкіыў илъэсипщікіэ иригъэджащ. ГъўазбгъэзэщІэну къыпхуэзыгъэув режиссёрхэри зэрыщы!эр щ!ихъумэркъым. Абы и лъэныкъуэкІэ и кІэн къикlayэ къелъытэ Шэрджэс Мухьэмэдрэ Фырэ Русланрэ зэрадэлэжьамкlэ. Зэчэнджэщурэ, зэдэ-Іэпыкъуурэ ролхэр къагъэщІырт.

Утыкум къыдит артистхэм я гугъу хуэдэу псори зэгурыlуэу, зэдэакъылэгъуу зэдэлэжьэн зэрыхуейм. Дауи, зы артистым и зэфІэкІ къу-Шыбзыхъуэ Басир, Хьэмыку Жаннэ, Щэрмэт Людмилэ, КІэмыргуей Валентин, Тэтэр Анатолэ сыкърејуэ Тхьэщыгъуей Жаннэ, Кіэхумахуэ ФатІимэ, Мысост Вадим сымэ, нэгъуэщІхэми.

Горький Максим и цІэр зезыхьэ фэщІ къалэныр 1991 гъэм Юрэ къыхуагъэфащащ. Театрым и утыдэлъу зи гъусэу итахэм ящыщщ Раснян Станислав, Борисов Анатолэ, иджыпсту и лэжьэгъухэу Костюковэ Валентинэ, Бурмак Маринэ, Чернышев Юрий, Кулахметово Рушо, Толстовэ Евгение, Успаевэ Эллэ, Каграманян Грант, Кравцовэ Наташэ сымэ, нэгъуэщІхэри. Ахэращ нобэр къыздэсым зытет гъуэгум тезыгъэувауэ къилъытэр.

Ди зэманым цІыхухэр дэзыхьэх щІэ куэд къэунэхуащ. Апхуэдэщ Интернетыр, компьютерыр, жып телефоныр, нэгъуэщІхэри. Иджы лэжьыгъэ гъэщІэгъуэнкІэ цІыхухэр

щІыхьам ректорымрэ Совет Союзым хэмрэ яхуэзэшырт. Театр утыкум пертуар хэплъыхьа уиІэн, сценэр къызэрыхуигъэщІар абыхэм къра- бгъэлъагъуэм екІуу къызэбгъэпэщын хуейщ. ЦІыхубэм ягу удыхьэу лэжьымырми, ціыхухэм я Іэгуауэ, дыхьэшх гъэр пхуэщіынуктым, абы тебгъэмакъхэр и тхьэкіумэм икіыртэкъым. кіуэдэн мылъкуфі уимыізу, - жеіэ Юрэ. - Москва щагъэлъагъуэ спекдэжымрэ дэрэжэгъуэмрэ кърат такль нэхъыфіхэм сфіэхьэлэмэту сакІэлъоплъ икІи я лэжьыгъэм халъхьа ахъшэр зыхуэдизым сыщы-Театреплъхэр нэхъыщхьэу къы- щІэупщІэкІэ, сом мелуан бжыгъэ къагъэлъагъуэ. Ди щхьэкІэ апхуэдэ гъэрщ. Абы еш уимыlэу махуэ къэс ахъшэм и lыхьэ пщlанэ диlэкъым. Дэ езым къэдлэжьыж мащІэр къэдхьэшхакіэ, ягу сынэсащ жыпіэу зыб- гъэсэбэпыжу аращи, абы и лъэныгъэпсэхукіэ зэфіэкіыркъым. Укъэ- къуэкіэ гугъущ. Къэралым щэнхабзэм хуэфэщэн гулъытэ хуищІтэмэ, гуэрым, - жеlэ Юрэ. - Абыкlэ иджып- къытпэщылъ къалэнхэр дгъэзэщlэным куэдкіэ нэхъ дехъуліэнут.

Режиссёр лэжьыгъэми хуабжьу лъоплъ спектакль нэхъыфіхэм хэт дехьэх Балъкъэрыр. Абыкіэ къыхуэщхьэпэжауэ жыпІэ хъунущ телехэм я лэжьыгъэхэм. Театреплъхэм виденэм зэгуэр зыдэлэжьа режиссёрхэу Аттаев Мухьэмэдрэ Марпапщіз уи ізщіагъэм уи гур хуэкъаб- тиросовэ Ринэрэ. Камерэм есэн, сценарийхэр езыр-езыру игъэхьэзырыжыным я ІуэхукІэ ахэр къыкъыбдэлажьэмэ, нэхъапэкіэ къо- дэіэпыкъуащ. Нэхъапэіуэу игъэува-«Гоген», «Женитьба» спектаклхэр. щіэххэу къызыкъыуигъэхыфынкіэ Ахэр щагъэлъэгъуащ урыс театрхэм мэхъу. Апхуэдэу куэдрэ къыщыхъу я дунейпсо фестивалхэу ди къэра-

Театр лэжьыгъэм къыдэкІуэу, Юрэ концертхэми хэтщ. Апхуэдэщ Профжиссёрхэм ящыщу къелъытэ и союзхэм щэнхабзэмкІэ я унэм и режиссёр нэхъыщхьэ Гумэ Маринэ къызэригъэпэща «Удыхьэшхынумэ, къеблагъэ!» пшыхьыр. Думэн Мурадин гушыlэм и театр къызэlуихам зэрыригъэблэгъам папщіэ фіыщіэ

> Юрэ и гуапэу щІэблэм ядолажьэ. Республикэм Сабий творчествэмкІэ джэхэмкІэ Кавказ Ищхъэрэ къэрал институтым актёр Іэзагъэм щыхагъэгъуазэ курс нэгъабэ къищтащ. Абы къекІуалІэ студентхэм (хъыджэбзитхурэ щіалищрэ) куэдкіэ ящыгугъыу бгъэдэлъ щІэныгъэмкІэ ядогуашэ.

Мыри къэдгъанэ хъунукъым. Юрэ пщІымэ, шэч хэлъкъым, оркестрым илъэс 30 ирикъуатэкъым республикэм и сабий гъэсапІэхэмрэ курыт еджапІэхэмрэ Уае Дадэу «лэжьэн» щыщІидзам. Япэ дыдэу Илъэсыдейкіэ спектаклыр театреплъхэм щіэм ирихьэлізу Уае Дадэу джэгуну ягу дыхьэнукъым. Абы и лъэныкъуэ- къыщыхуихуар «Спартак» стадиокІэ фІыщІэ яхуэфащэщ нэхъапэ- нырщ. КъыкІэлъыкІуэ гъэхэм абы Іуэкіэ зи ціэ къриіуа, зи ахърэтыр щыпищащ Профсоюзхэм Щэннэху хъун нэхъыжьыфіхэм. Балъ- хабзэмкіэ я унэм. Ди республикэм къэрыр зи гъусэу Москва щеджахэм Илъэсыщ эм ирихьэл эу илъэс зыбящыщу нэхъыбэу зыдэлэжьахэр жанэкІэ сабийхэм папщІэ щра-Мэшыкъуэ Феня, Балъкъыз Вале- гъэкіуэкіа гуфіэгъуэ зэхыхьэхэм я программэхэм жыджэру хэтащ, таурыхъхэм къыхэщ, цІыкІухэм фІыуэ ялъэгъуа лыхъужьхэмрэ хьэкіэмэщ. Нэхъ щіалэхэм ящыщу я ціэ хъуэкіэхэмрэ я ролхэр фіэфіу игъэзащізу. Илъэс 40-м щіигъуауэ республикэм и Уае Дадэ къалэныр егъэзащІэ.

Ди гъащІэм, ди къалэм къы-Урыс къэрал драмэ театрым и уна- щыхъу зэхъуэк ыныгъэф хэм сагъэгуфІэ, сагъэгушхуэ. Апхуэдэщ Налшык къыщагъэщІэрэщІэжа Къэбэркум зэгурыlуэрэ пщІэрэ я зэхуаку дей уэрамым и лъэс зекlуапІэр, Мэлбахъуэм и цІэр зезыхьэ уэрамыр торгуев Марк, Іусейн Олег, Каграма- зэрызэрагъэпэщыжар, къалэм гъущІ гъуэгухэр зэрыдахар, паркхэмрэ утыкухэмрэ зэрагъэдэхар, Гидромет заводыр зэхуащІыжыну зэрамурадыр, нэгъуэщІхэри. Апхуэдэу си гур хэзыгъахъуэхэм ящыщщ сфіэфіу гукІи псэкІи сызыпэрыт ІэнатІэр. Пщэдджыжьым сыкъэуша нэужь, си лэжьэгъухэм сазэрыlущІэнум, фІыуэ слъагъу лэжьыгъэм сызэрыпэрыхьэнум си гур зэрыхуэкъабзэмрэ абы гукъыдэж къызэрызитымрэ уасэншэу къызолъытэ.

ТЕКІУЖЬ Заретэ.



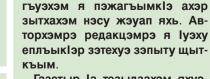


редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82;

Къыдэзыгъэкіхэмрэ редакцэмрэ я хэщіапіэр: 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 5

Газетыр 2016 гъэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щіыналъэ Іуэхущіапіэм ятхащ ПИ № ТУ07-00117-м щІэту.

> Индексыр П 5894 Тиражыр 1.731 Заказыр №1404



Газетыр Іа тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщіэныгъэхэмкІэ и управленэм.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа

бжыгъэхэм, къыщаіэта іуэху-

Тел.: 76-01-28, 76-01-10



Спорт



# Премьер-лигэм хэтыну ди щ алэхэм къахохъуэ



«Химки» - «Зенит» зэlущІэмкІэ пщэдей зэхаублэнущ Урысей Федерацэм футболымкІэ и премьерлигэм 2022 - 2023 гъэхэм щекіуэкіыну зэхьэзэхуэр. Сыт щыгъуй хуэдэу, къэралым и командэ нэхъ лъэщ дыдэ зэмылІэужьыгъуэхэм яхэту пщіэрэ щіыхьрэ яізу зыкъагъэлъэгъуэнущ лъахэгъу щ алэхэми.

ДЭ, дауи, дытемыпы эу ды-

кІэлъыплъынущ Къэбэрдей-Балъкъэрым пыщІэныгъэ хузиІэ дэтхэнэ зы футболистми. Дригушхуэнущ абыхэм я ехъулІэныгъэхэм, жагъуэ тщыхъунущ зыгуэрхэр къаймыхъулІэмэ. Псом япэрауэ, дыдэщІыну къыщІэкІынущ зыкъом щіауэ премьер-лигэм и нэхъ адыгэ командэу къалъытэ Мэзкуу и «Локомотив»-м. Абы хэту зэман ипэкІэ чемпионатым дыщэ медалхэмрэ къэралым и кубокымрэ зыІэрагъэхьауэ щытащ а гупыр зыгъасэхэу Ещтрэч Владимир, Хьэпэ Заур, Биджиев Хьэсэнбий сымэ. Аращ топджэгу иным япэ лъэбакъуэхэр щачар Бырхьэм Къантемыр, Джатэгъэжь Инал, нэгъуэщіхэми. Нобэ «Локомотив»-м и тренер нэхъыщхьэщ абы щыджэгуа икІи гъэсакіуэу къэнэжа Хьэпэ Заур. Иужь илъэс зыбжанэм ар Мэзкуу и «Локомотив»-м и гъуащхьэтетхэм ядэлэжьащ. Абы и гъэсэн бразил щІалэ Гильерме Маринатэ апхуэдизу лъэщу зыкъегъэлъа-гъуэри, Урысей Федерацэм и командэ къыхэхам хагъэхьащ, ди къэралым и цІыхуу къалъытэри. Дыхуейт Заур зи пашэ гупыр зэпеуэм щынэхъ лъэщ дыдэхэм ящыщ зы Футболист щхьэхуэхэм я

гугъу пщІымэ, япэ игъэщыпхъэу къыщіэкіынущ Мырзэ Резуан. Премьер-лигэм и командэ нэхъ лъэрызехьэхэм ящыщ Мэзкуу и «Спартак»-м зэрыхэта иужь илъэсищым абы и зэфіэкіыр нэсу къыхуэгъэлъагъуэкъым. ЯпэщІыкіэ, зэпсэльэныгьэхэр кіыхь хъури, гупым дэщІыгъуу тэмэму зигъэсэну Іэмал иІакъым. КъыкІэлъыкІуэу фэбжь зэмылІэужьыгъуэхэр игъуэтащ. Иужьым, гупым хэзыша Кононов Олег и къулыкъум трагъэкІри, тренер нэхъыщхьэ ягъэува хамэ къэрал тренерхэм утыку кърагъэхьэщакъым, езыхэм къыздашахэр тегъэщІэн ящІынути. Арати, тІэунейрэ Мэзкуу областым и «Химки»-м бэджэнду иратащ. А гупыщІэм апхуэдизу хэзэгъащи, иджы зыхагъэхьэпащ. Япэ гъэхутапІэ хъунущ иужь илъэсищым къэралым и чемпион хъу зэпыт Санкт-Петербург и «Зенит»-м пщэдей драгъэкіуэкіыну зэхьэзэхуэм и пэщіэдзэ зэіущіэр.

Япэ дивизионым къыхэкІыу мы гъэм премьер-лигэм хыхьа Мэзкуу и «Торпедо»-мрэ Воронеж и «Факел»-мрэ къэралым топджэгумкІэ и гуп нэхъыщхьэм здыхашэжащ ди лъахэгъу щ алищ. Нэхъапэм ахэр зэгуэрым абы хэтащ, нэгъуэщТ командэхэм щІыхьыр яхъумэу.



Щэуей Алихъан Апхуэдэхэм ящыщщ «Торпедо»-м и гъуащхьауэ нэхъыфіу иужь илъэситіым зыкъызыкъуэзыха Къалмыкъ Амур. 2018 - 2019 гъэхэм я зэхьэзэхуэм Мэхъэчкъалэ и «Анжи»-м хэту джэгуа бахъкІыну хунэсауэ аращ, ауэ хъарзынэу зыкъигъэлъэгъуат. Зэгуэрым тренер нэхъыщхьэу «Спартак-Налшыкыр» премьер-лигэм щызыгъэджэгуа Шыпшым и зэфІэкІыр тамбовдэсхэм абы щыгъуэм хуабжьу къахуэсэбэпащ икІи къэралым и гуп нэхъыщхьэм къыхигъэнащ. АбыкІэ Тимур щІэгъэкъуэн къыхуэхъуахэм ящыщщ ди лъахэгъухэу Мамты Хьэсэн, Аппаев Хъызыр, Къалмыкъ Амур сымэ. Иужьым къэкІуэну дахэ зэриГэм и щыхьэтщ нэхъапэм щыджэгуа «Армавир»-м и пашэу зэрыщытар икіи япэ дивизионым и гъуащхьауэ нэхъыфІхэм зэрыхабжар. Иджы Мэзкуу и «Торпедо»-м ирагъэблэгъащ икlи лъэныкъуитІри хущІегъуэжакъым.

Къалмыкъ Амур Бахъсэн къалэм къыщалъхуащ 1994 гъэм. Топ джэгуным зыщыхуигъэсащ «Спартак-Налшык» сабий-ныбжьыщІэ футшколым, арщхьэкІэ бол балигъ гупым иужькІэ хагъэхьакъым. Къэбэрдей-Балъкъэрым и чемпионатым Бахъсэн и «Автозапчасть»-м и щІыхьыр ехъуліэныгъэкіэ щихъумащ икІи республикэм и гъуащхьауэ нэхъыфІхэм ящыщ зы хъуащ.

Краснодар крайм хыхьэ

Шевченкэ къутырым и «Кубанская корона» командэм 2015 гъэм хагъэхьащ. Абы хэту а щІыналъэм и чемпион мызэ-мытІэу хъуащ, топ куэди зэхьэзэхуэм щыдигъэкІащ. Мыгувэу Краснодар и «Кубань»-м ирагъэблэгъащ, арщхьэкІэ а командэм телъ щІыхуэхэм я зэранкІэ абы хагъэхьэну хуиттэкъыми етІуанэ дивизионым щыджэгу «ІэфІыпсым» бэджэнду иратыжащ. ІэфІыпсдэсхэм яхэту иригъэкіуэкіа зэіущіэ 13-м къриубыдзу Амур 10 къыхэ-жаныкlащ икlи футбол ІэщlагъэлІхэм гу къылъатащ метритІым нэблагъэ зи лъагагъ гъуащхьауэ щіалэщіэм и іэзагъым. Абы лъандэрэ лъэ быдэкІэ утыку итщ.

Аппаев Хъызыри «Тамбов»-м и пашэхэм ящыщ зыуэ щытащ. Балъкъэр щалэм тамбовдэсхэм яхэту 2018 -2019 гъэхэм зэlущіэ 48-рэ иригъэкІуэкІати, и хьэрхуэрэгъухэм топи 8 яхудигъэкіащ. Нэхъапэжкіэ, 2008 гъэм щыщІэдзауэ, Аппаевыр премьер-лигэм щыджэгуащ, Самарэ и «Крылья Советовым», «Краснодар»-м, Тулэ и «Арсенал»-м хэту. 2020 гъэм Воронеж и «Факел»-м хыхьэри, къэралым и гуп нэхъыщхьэм аргуэру щыджэгуну Іэмал зригъэгъутащ.

Зэман кlыхь дэкlауэ премьер-лигэм щытлъагъунущ **Щэуей Алихъани**. Ар къыщалъхуари топ джэгуным щесари Къэбэрдей-Балъкъэрращ. 2011 гъэм «Спартак-Налшыкым» хагъэхьащ, ауэ и щІыхьыр ихъумэну дзыхь щрагъэзар япэ дивизионым къекіуэтэха иужькіэщ. КъыкІэлъыкІуэ илъэсым зэхьэзэхуэм и футболист ныбжьыщі́э нэхъыфіхэм хабжащ икІи Футбол Лъэпкъ Лигэм и гуп къыхэхам ираджащ. Абы иужькІэ Пермь и «Амкар»-м зэгурыІуэныгъэ дрищіыліэри, 2014 - 2018 гъэхэм премьер-лигэм щыджэгуащ. АдэкІэ а командэр зэхуащІысэндэс щіалэр «Тамбов»-м жащ икіи къыкіэлъыкіуэ щыхыхьар зэхьэзэхүэм и кlэух илъэсищым Калиниград и дыдэращ. Абы и фащэр щы- «Балтика»-м хэтащ. Нэгъабэ гъыу зы зэlущlэ иригъэкlуэ- лъандэрэ Воронеж и «Факел»-м и щІыхьыр ехъулІэныгъэкІэ ехъумэ.

КъищынэмыщІауэ, мьер-лигэм щытлъагъуфынуш Краснодар»-м и гъуащхьауэ Апекъуэ Русланрэ «Алания»-м и пашэ Мэшыкъуэ Ислъамрэ. Япэр ныбжьыщІэ дыдэу Налшыкым» хэкІри, «Краснодар»-м и футбол акадещІэтІысхьащ икІи мием нэгъабэ и кІзухым премьерлигэм япэ зэlущlэр щригъэкіуэкіащ. Етіуанэм «Пари Новгород Ищхъэрэ» командэм къыщыкІэлъоплъ икІи абы хэту Санкт-Петербург и «Зенит»-м «Пари Матч кубок» зэпеуэм хыхьэ зэlущlэ иджыблагъэ иригъэкІуэкІаш икІи пенальтикіэ топ дигъэкіащ.

Зи ціэ къитіуахэми нэгъуэщі ди щіалэхэми жыджэру зыкъызэрыщагъэлъэгъуэнум шэч къытетхьэркъым пщэдей зэхаублэ Урысей Федерацэм и зи чэзу чемпионатым. Хэт ищІэн, ахэр псори къызэхуэсыжу «Спартак-Налшыкри» зэгүэр къэралым и гуп нэхъыщхьэм хыхьэжынкІи хъунщ, ди республикэм и шІыхьыр яхъумэу. Араш я хъуэпсапІэр Къэбэрдей-Балъкъэрым топджэгум щыдихьэххэм

ХЬЭТАУ Ислъам



МЫ КЪЫДЭКІЫГЪУЭМ ЕЛЭЖЬАХЭЩ:

жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Дыщэкі Соня, редактору Къумахуэ Аслъэн, корректорхэу Инэрокъуэ **Азэмэт** (1, 2-нэ нап.), **Нэужьокъуэ** Заирэ (3, 4-нэ нап.).

Компьютеркіэ газетым и теплъэр ящіащ Дол Маринэ, Мэлбахъуэ Ан-

Сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

«Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадзащ.

357600, Ставрополь край, Есэнтіыгу къалэ. Никольскэ уэрам, 5-А

Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Зы илъэсым газетыр 156-рэ къыдокі.

Редколлегием хэтхэр:

Редактор нэхъыщхьэ

ЖЫЛАСЭ Заурбэч

ЖьэкІэмыхъу Маринэ (унафэщІ-редактор), Ширдий Маринэ (унафэщі-Къаншокъуэ редактор), Эллэ (жэуап зыхь секре-Къардэн Маритэ, тарь). Къумахуэ Аслъэн, щІэпыджэ Замирэ, Чэрим Марианнэ, ЩхьэщэмыщІ



унафэщІ-редакторхэм - 40-48-54, 40-06-33; секретариатым - 42-22-66.

